

შპს „მაგთიკომი“

2020 წლის
კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა
მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, საქართველო 0105
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შპს „მაგთიკომის“ აქციონერებს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „მაგთიკომის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“), კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას ამავე თარიღებით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISAs) შესაბამისად. ჩვენი პასუხისმგებლობა, ხსენებული სტანდარტების მიხედვით, აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ „ჯგუფისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში „IESBA“ კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაბამის საფუძველს.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. მმართველობითი ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორული დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს და ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრას, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიში კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

მას შემდეგ, რაც ჩვენ გავცნობით მმართველობით ანგარიშს, ჩვენ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით ვასკნით:

- შეესაბამება თუ არა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და მოიცავს თუ არა ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, მათი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს ჯგუფის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება შეიცავს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმომოხდელი უზუსტობები შესაძლებელია მოიაზრებოდნენ არსებითად, თუ ცალკე ან ერთობლივად შეუძლიათ გავლენა იქონიონ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას,

რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.

- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა ჯგუფის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოვკაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნიტ, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნიტ, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავაძახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაა დეკლარირებული იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- ვიღებთ საკმარისი და შესაბამისი აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აზრის გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობასა და წარმართვაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

ირინა გევორგიანი

შპს "KPMG Georgia"

თბილისი, საქართველო

31 მარტი, 2021 წელი

რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.

- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა ჯგუფის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოვსაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნიტ, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნიტ, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავაძახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაა დეკლარირებული იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- ვიღებთ საკმარისი და შესაბამისი აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოების ან ბიზნეს საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ აზრის გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობასა და წარმართვაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

ირინა გევორგიანი

შპს "KPMG Georgia"

თბილისი, საქართველო

31 მარტი, 2021 წელი

		31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
	შენიშვნა	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	11	150,876	191,673
არამატერიალური აქტივები და გუდვილი	12	76,566	92,580
აქტივები გამოყენების უფლებით	18	10,504	13,924
ავანსები ძირითადი საშუალებებისთვის		288	432
ავანსები IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში		2,805	3,442
სულ გრძელვადიანი აქტივები		241,039	302,051
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	13	1,069	1,522
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	14	5,375	11,300
ავანსები მიმდინარე აქტივებისთვის		1,573	1,615
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	15	90,240	11,860
სულ მიმდინარე აქტივები		98,257	26,297
სულ აქტივები		339,296	328,348
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი	16		
საწესდებო კაპიტალი		5,000	5,000
დამატებით გადახდილი კაპიტალი		2,503	2,503
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი		(161,588)	(126,180)
გაუნაწილებელი მოგება		435,141	378,537
სულ კაპიტალი		281,056	259,860
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება	18	11,232	18,992
IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ავანსები	5	4,934	5,440
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		16,166	24,432
მიმდინარე ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება	18	7,706	7,737
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	19	25,531	25,603
IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ავანსები	5	309	1,108
კლიენტთა დეპოზიტები და გადავადებული შემოსავალი	5	8,528	9,608
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		42,074	44,056
სულ ვალდებულებები		58,240	68,488
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		339,296	328,348

		2020	2019
	შენიშვნა	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
შემოსავალი	5	148,626	167,175
გაყიდვების თვითღირებულება	6	(79,428)	(86,141)
მთლიანი მოგება		69,198	81,034
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება	11	(363)	(214)
გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(გაუფასურების ზარალი) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	20	(224)	1,951
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი		(208)	(1,158)
გაყიდვებთან დაკავშირებული, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(10,841)	(10,971)
სხვა წმინდა შემოსავალი/(ხარჯები)		515	(1,242)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები		58,077	69,400
ფინანსური შემოსავალი	9	12,766	8,982
ფინანსური ხარჯები	9	(11,081)	(17,618)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯები)		1,685	(8,636)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		59,762	60,764
მოგების გადასახადის ხარჯი	10	-	-
წლის მოგება		59,762	60,764
სხვა სრული ზარალი			
მუხლები რომლებიც არასოდეს იქნება რეკლასიფიცირებული მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში			
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანით გამოწვეული სხვაობა		(35,408)	(15,406)
წლის სხვა სრული ზარალი		(35,408)	(15,406)
წლის სრული შემოსავალი		24,354	45,358

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2021 წლის 31 მარტს და ხელმოწერილია, მათი სახელით, შემდეგი პირების მიერ:

ნათია კახიძე
გენერალური დირექტორის
პირველი მოადგილე

დავით დონაძე
ფინანსური დირექტორი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-53 გვერდებზე.

შპს „მაგთიკომი“

2020 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

		2020	2019
	შენიშვნა	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
შემოსავალი	5	148,626	167,175
გაყიდვების თვითღირებულება	6	(79,428)	(86,141)
მთლიანი მოგება		69,198	81,034
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება	11	(363)	(214)
გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(გაუფასურების ზარალი) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	20	(224)	1,951
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი		(208)	(1,158)
გაყიდვებთან დაკავშირებული, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(10,841)	(10,971)
სხვა წმინდა შემოსავალი/(ხარჯები)		515	(1,242)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები		58,077	69,400
ფინანსური შემოსავალი	9	12,766	8,982
ფინანსური ხარჯები	9	(11,081)	(17,618)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯები)		1,685	(8,636)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		59,762	60,764
მოგების გადასახადის ხარჯი	10	-	-
წლის მოგება		59,762	60,764
სხვა სრული ზარალი			
მუხლები რომლებიც არასოდეს იქნება რეკლასიფიცირებული მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში			
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანით გამოწვეული სხვაობა		(35,408)	(15,406)
წლის სხვა სრული ზარალი		(35,408)	(15,406)
წლის სრული შემოსავალი		24,354	45,358

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2021 წლის 31 მარტს და ხელმოწერილია, მათი სახელით, შემდეგი პირების მიერ:

ნათია კახიძე
გენერალური დირექტორის
პირველი მოადგილე

დავით დონაძე
ფინანსური დირექტორი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-53 გვერდებზე.

შპს „მაგთიკომი“
2020 წლის კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 აშშ დოლარი	საწესდებო კაპიტალი	დამატებით გადახდილი კაპიტალი	უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	5,000	2,503	(110,774)	318,826	215,555
სულ წლის სრული შემოსავალი					
მოგება წლის განმავლობაში	-	-	-	60,764	60,764
სხვა სრული ზარალი					
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანით გამოწვეული სხვაობები	-	-	(15,406)	-	(15,406)
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	-	(15,406)	60,764	45,358
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან					
დივიდენდები	-	-	-	(1,053)	(1,053)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	5,000	2,503	(126,180)	378,537	259,860
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	5,000	2,503	(126,180)	378,537	259,860
სულ წლის სრული შემოსავალი					
მოგება წლის განმავლობაში	-	-	-	59,762	59,762
სხვა სრული ზარალი					
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანით გამოწვეული სხვაობები	-	-	(35,408)	-	(35,408)
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	-	(35,408)	59,762	24,354
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან					
დივიდენდები	-	-	-	(3,158)	(3,158)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	5,000	2,503	(161,588)	435,141	281,056

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10-53 გვერდებზე.

	2020 '000 აშშ დოლარი	2019 '000 აშშ დოლარი
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან		
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე	59,762	60,764
<i>კორექტირებები:</i>		
ცვეთა და ამორტიზაცია	37,338	38,460
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება	363	214
სხვა არაფულადი ერთეულები	158	2,263
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	208	1,158
გაუფასურების ზარალის აღდგენა/(გაუფასურების ზარალი)		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	224	(1,951)
წმინდა ფინანსური (შემოსავალი)/ხარჯები	(1,685)	8,636
	96,368	109,544
<i>ცვლილებები:</i>		
მარაგებში	213	107
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	4,944	(2,783)
მიმდინარე აქტივებისთვის გადახდილ ავანსებში	(171)	(12)
IRU ხელშეკრულებებისთვის გადახდილ ავანსებში და IRU		
ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებულ ავანსებში	(816)	(990)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	(2,943)	(6,391)
მომხმარებელთა დეპოზიტებსა და გადავადებულ შემოსავლებში	118	(115)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები	97,713	99,360
მოგების გადასახადის და პროცენტის გადახდამდე	97,713	99,360
გადახდილი პროცენტი	(2,009)	(4,236)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	95,704	95,124
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან		
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(10,631)	(40,106)
ამონაგები ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	112	43
არამატერიალური აქტივების შეძენა	(221)	(992)
მიღებული პროცენტი	2,427	331
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(8,313)	(40,724)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		
იქსხის ძირითადი თანხის დაფარვა	-	(48,450)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა	(5,732)	(5,291)
გადახდილი დივიდენდები	(3,158)	(1,053)
ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(8,890)	(54,794)
წმინდა მატება/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	78,501	(394)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	11,860	13,246
კონვერტაცია უცხოურ ვალუტაში	(5,866)	(907)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	5,745	(85)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს (შენიშვნა 15)	90,240	11,860

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10-53 გვერდებზე.

1. ზოგადი ინფორმაცია

(a) საქართველოს ბიზნეს გარემო

ჯგუფის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი იყენებენ განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოადგენს. COVID-19 კორონავირუსის პანდემიამ კიდევ უფრო გაზარდა გაურკვევლობა საქართველოში არსებულ ბიზნეს გარემოში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ჯგუფის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

(b) ორგანიზაცია და ოპერაციები

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შპს „მაგთიკომის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებას, როგორც წარმოდგენილია შენიშვნაში 21 (ერთად მოხსენიებული როგორც „ჯგუფი“, ხოლო ცალ-ცალკე „ჯგუფის საწარმოები“).

კომპანია წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას „მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის“ შესაბამისად და მისი რეგისტრაციის ნომერია: 5/4-385.

შპს „მაგთიკომი“ დაფუძნდა 1996 წლის 12 თებერვალს და კომერციული საქმიანობა 1997 წლის 22 სექტემბერს დაიწყო. კომპანიის რეგისტრირებული ოფისი მდებარეობს შემდეგ მისამართზე: საქართველო, თბილისი 0186, პოლიტკოვსკაიას ქ. №7

შპს „მაგთიკომის“ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს მობილური უკაბელო, ფიქსირებული უკაბელო („მაგთიფიქსი“) და ფიქსირებული საკაბელო სატელეფონო ქსელებისა და სატელიტური DTH (direct-to-home - პირდაპირ სახლში) ტელევიზიის („მაგთისატი“) ფლობა და ოპერირება საქართველოში. 2016 წლის 1 აგვისტოს კომპანიამ შეიძინა საცალო ინტერნეტ ბიზნესი შპს „კავკასუს ონლაინი“-სგან და მას შემდეგ კორპორატიულ და ინდივიდუალურ კლიენტებს ასევე სთავაზობს ინტერნეტისა და ინტერნეტ-ტელევიზიის (IPTV) მომსახურებას საქართველოში.

2016 წლის 21 ნოემბერს შპს „მაგთიკომმა“ შეიძინა შპს „დელტა კომმის“ 100%-იანი წილი. შპს „დელტა კომმის“ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომპიუტერებისა და სატელეკომუნიკაციო მოწყობილობების იმპორტი და გადაყიდვა, მისი ინფრასტრუქტურიდან კონკრეტულ გაუნათებელ ოპტიკურ-ბოჭკოვან კაბელებზე წვდომის უზრუნველყოფა და ინტერნეტ მომსახურების გაწევა საქართველოს გარკვეულ რეგიონებში.

ჯგუფის მესაკუთრეები არიან International Telcell Cellular, LLC, ამერიკის შეერთებულ შტატებში რეგისტრირებული კომპანია („International TC LLC“), რომელიც ფლობს ჯგუფის 51%-ს და Telcell Wireless LLC, ამერიკის შეერთებულ შტატებში რეგისტრირებული კომპანია („Telcell Wireless“), რომელიც ჯგუფში 49%-იან წილს ფლობს. ჯგუფის საბოლოო მშობელი კომპანიაა International TC LLC, ხოლო ჯგუფის საბოლოო მკონტროლებელ მხარეს წარმოადგენს ფიზიკური პირი - დოქტორი გიორგი ჯოხთაბერიძე. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 24-ე შენიშვნაში.

2. მომზადების საფუძველი

შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

3. სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნულ ვალუტას ლარი წარმოადგენს, რომელიც კომპანიის და მისი შვილობილი კომპანიის სამუშაო ვალუტაა.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია აშშ დოლარში, რადგან ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ ვალუტაში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა უფრო მნიშვნელოვანია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისათვის. ფინანსური მდგომარეობის ყველა ანგარიშგებაში აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება ლარიდან აშშ დოლარში ფინანსური მდგომარეობის წარდგენის თარიღისათვის მოქმედი ვალუტის გაცვლითი კურსით. საწესდებო კაპიტალი, დამატებით გადახდილი კაპიტალი და გაუნაწილებელი მოგება ლარიდან აშშ დოლარში ისტორიული გაცვლითი კურსის გამოყენებით კონვერტირდება. მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ყველა ანგარიშგებაში შემოსავალი და ხარჯი კონვერტირდება ლარიდან აშშ დოლარში, ოპერაციის თარიღისთვის არსებულ გაცვლით კურსთან მიახლოებული გაცვლითი კურსის გამოყენებით.

უცხოურ ვალუტაში კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობები აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში და წარმოდგენილია უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვში. კონვერტაციის მიზნებისთვის გამოყენებულ იქნა შემდეგი გაცვლითი კურსები:

– 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	- 1 აშშ დოლარი - 3.2766 ლარი
– 2020 წლის საშუალო გაცვლითი კურსი	- 1 აშშ დოლარი - 3.1097 ლარი
– 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	- 1 აშშ დოლარი - 2.8677 ლარი
– 2019 წლის საშუალო გაცვლითი კურსი	- 1 აშშ დოლარი - 2.8192 ლარი

საქართველოს გარეთ ლარი არ არის ხშირად კონვერტირებადი ვალუტა, შესაბამისად ლარის აშშ დოლარში კონვერტირება არ უნდა იქნას აღქმული, რომ ლარში დენომინირებული თანხა იყო, შესაძლოა იყოს ან მომავალში იქნება კონვერტირებული აშშ დოლარში წარმოდგენილი გაცვლითი კურსით, ან ნებისმიერი სხვა გაცვლითი კურსით.

აშშ დოლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს-თან შესაბამისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

სააღრიცხვო შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების და შეფასებების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 5 (b) – ფასს 15-ის ფარგლებში, IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებულ ავანსებზე მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის განსაზღვრა;
- შენიშვნა 12 (b) – მოდიფიცირებული რადიოსიხშირული სპექტრის ლიცენზიების შეძენა;
- შენიშვნა 18 - საიჯარო ვადის განსაზღვრა;
- შენიშვნა 27 (i) (iii) – ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები.

ინფორმაცია იმ დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული გაურკვევლობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი ცვლილების გამოწვევის მნიშვნელოვან რისკს ატარებენ, მოცემულია შემდეგ შენიშვნაში:

- შენიშვნა 12 (d) - გუდვილის შემცველი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შეფასება გაუფასურებაზე.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

ჯგუფის რამდენიმე სააღრიცხვო პოლიტიკა და განმარტება მოითხოვს ფინანსური და არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულებები განისაზღვრა შეფასებისა და განმარტების მიზნებით. სამართლიანი ღირებულება ჯგუფდება სხვადასხვა დონეების მიხედვით სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში, შეფასების მეთოდოლოგიაში გამოყენებული ინფორმაციის საფუძველზე, შემდეგი სახით:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: შემავალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია აქტივისა და ვალდებულებებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივისა ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემების დაჯგუფება შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებში, მაშინ სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნაში:

- შენიშვნა 20 (a) - ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება.

5. შემოსავალი

	2020	2019
	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან		
შემოსავალი სატელეფონო მომსახურებებიდან	71,114	81,954
შემოსავალი ინტერნეტის და ინტერნეტ ტელევიზიის (IPTV) მიწოდებიდან	61,293	61,823
შემოსავალი ურთიერთჩართვიდან	6,555	8,447
შემოსავალი სატელეკომუნიკაციო ტელევიზიიდან	3,308	4,488
შემოსავალი როუმინგიდან	754	3,959
შემოსავალი ერთჯერადი მომსახურებებიდან	560	1,231
შემოსავალი უკაბელო ინტერნეტის მიწოდებიდან	208	253
IT მოწყობილობების გაყიდვა	59	374
შემოსავალი ტელეფონების გაყიდვიდან	2	22
სხვა შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	3,100	2,501
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	146,953	165,052
სხვა შემოსავალი		
შემოსავალი არხების იჯარიდან	1,673	2,123
სულ შემოსავალი	148,626	167,175

(a) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლების ჩაშლა

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

	2020	2019
	'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები		
ადგილობრივი	142,943	155,933
უცხოური	4,010	9,119
სულ	146,953	165,052
შემოსავლის აღიარების ვადები		
დროთა განმავლობაში	146,892	164,656
დროის გარკვეულ მომენტში	61	396
სულ	146,953	165,052

(b) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ მოთხოვნებზე, სახელშეკრულებო აქტივებზე და სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე.

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020	31 იანვარი 2019
		'000 აშშ დოლარი	'000 აშშ დოლარი
მოთხოვნები რომლების შედის „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები“-ში	14	5,375	11,300
მიღებული ავანსები IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში		5,243	6,548
მომხმარებელთა დეპოზიტები და გადავადებული შემოსავალი		8,528	9,608

სახელშეკრულებო აქტივები ძირითადად უკავშირდება ჯგუფის უფლებას მიიღოს საანგარიშგებო თარიღისთვის შესრულებული, მაგრამ არა დარიცხული სამუშაოს ანაზღაურება გაწეული მომსახურებისთვის. ბიზნესის ხასიათიდან გამომდინარე, არ არსებობს სახელშეკრულებო ნაშთები მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებზე.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები მოიცავს მიღებულ ავანსებს IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში, მომხმარებლების დეპოზიტებსა და გადავადებულ შემოსავალს.

IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ავანსები უკავშირდება მომხმარებლებისგან წინსწრებით მიღებულ თანხებს ჯგუფის ინფრასტრუქტურის კონკრეტულ გაუნათებელ ოპტიკურ-ბოჭკოვან კაბელებზე წვდომის უზრუნველყოფისათვის. კონკრეტული გრძელვადიანი IRU ხელშეკრულებებისთვის, ქსელის ტექნიკური მხარდაჭერის ვალდებულება და დაკავშირებული ანაზღაურების რისკი რჩება ჯგუფთან ხელშეკრულების არსებობის მანძილზე. აღნიშნული IRU ხელშეკრულებებისთვის, ფასს 15-ის ფარგლებში, ჯგუფი ნებისმიერი კონტრაქტებისგან მიღებულ წინასწარ გადახდებს აკორექტირებს მნიშვნელოვან დაფინანსების კომპონენტზე. ფასს 15-ის ფარგლებში, დაპირებული ანაზღაურების ოდენობა კორექტირდება ხელშეკრულებებისთვის მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტით, რათა ასახოს ფულის ღირებულება დროში. მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის გავლენა ფასდება 10%-დან 17.5%-მდე საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, IRU ხელშეკრულების და ავანსების მიღების დაწყების თარიღის მიხედვით.

მომხმარებლების დეპოზიტები და გადავადებული შემოსავალი უკავშირდება აბონენტებისგან ავანსად მიღებულ თანხებს, რომლის შესაბამისი შემოსავალი აღიარდება მომსახურების გაწევისთანავე.

964 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით თანხა, პერიოდის დასაწყისში აღიარებული როგორც IRU ხელშეკრულებების ფარგლებში მიღებული ავანსი, 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის აღიარდა როგორც შემოსავალი.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ არის მოწოდებული ინფორმაცია დარჩენილი შესასრულებელი ვალდებულებების შესახებ, რომლის თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადა არ აღემატება ერთ წელს, როგორც ნებადართულია ფასს 15-ს მიხედვით.

ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებული ისეთი ნაზარდი ხარჯები, როგორიცაა გაყიდვების აგენტის ბონუსები, არის არა-არსებითი.

(c) ნაკისრი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

შემოსავალი აღირიცხება კლიენტთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში მითითებული ანაზღაურების მიხედვით. ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს, მომხმარებლისთვის საქონელსა ან მომსახურებაზე კონტროლის გადაცემის მომენტში.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით, შესასრულებელი ვალდებულებების შესრულების ხასიათის და ვადების შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების და დაკავშირებული შემოსავლის აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით.

საქონლის/მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების შესრულების ხასიათი და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის მიხედვით
ურთიერთჩართვის მომსახურებაზე წვდომის გადასახადი	ქსელთან დაშვებით მიღებული ურთიერთჩართვის შემოსავლები, რომლებიც, თავის მხრივ, სხვა სატელეკომუნიკაციო ოპერატორების მიერ ჯგუფის ქსელში დასრულებული ტრაფიკიდან მიიღება და რეგულირდება ხელშეკრულებებით, რომლებიც ასევე არეგულირებს ჯგუფის მიერ სხვა ოპერატორების ქსელით სარგებლობას. ურთიერთჩართვის მომსახურების დარიცხვა და გადახდა ხდება ყოველთვიურად.	ურთიერთჩართვის მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება დროთა განმავლობაში, მომსახურების გაწევასთან ერთად.
ხმოვანი ზარის განხორციელება, როუმინგი, მოკლე ტექსტური შეტყობინების გაგზავნა და ქსელში ჩართვის საკომისო	ნაკისრი ვალდებულება სრულდება მომსახურების გაწევასთან ერთად, მოხმარებულ წუთებსა და დამუშავებული შეტყობინებების საფუძველზე. მომსახურება უმეტესად წინასწარ არის გადახდილი.	მომხმარებლებისგან ხმოვანი ზარის განხორციელების, როუმინგის, მოკლე ტექსტური შეტყობინების გაგზავნის და ქსელში ჩართვის საკომისიოსგან მიღებული შემოსავალი, აღიარებულია როგორც დროის განმავლობაში მიღებული შემოსავალი, მომსახურების გაწევასთან ერთად, გამოყენებული წუთების, დამუშავებული შეტყობინებების და სახელშეკრულებო საზღაურის მიხედვით. შერეული პაკეტებისთვის, ჯგუფი აღიარებს თითოეულ მომსახურებას ცალ-ცალკე, თუ ისინი განსხვავდებიან ერთმანეთისგან, ანუ თუ კონკრეტული მომსახურება პაკეტში შემავალი სხვა ერთეულებისგან განცალკევებით იდენტიფიცირებადია და თუ მომხმარებელს მისგან სარგებლის მიღება შეუძლია. ანაზღაურების თანხა ნაწილდება პაკეტში შემავალ სხვადასხვა მომსახურებებზე მათი განცალკევებული გასაყიდი ფასების მიხედვით. შერეული პაკეტებისთვის, სადაც არ არის შესაძლებელი გამოუყენებელი მეგაბაიტების, შეტყობინებების და წუთების მომავალ პერიოდებზე გადატანა, შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში, ხოლო ვალდებულებების შესრულების ხარისხის შეფასება ხდება გასული დროის მიხედვით, პაკეტის აქტივაციიდან მისი ვადის გასვლის თარიღამდე.

საქონლის/მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების შესრულების ხასიათი და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის მიხედვით
ინტერნეტი, სატელეკომუნიკაციო ტელევიზია, ინტერნეტ ტელევიზია და ინფორმაციის მიწოდება	ნაკისრი ვალდებულება სრულდება მომსახურების გაწევასთან ერთად. მომსახურება უმეტესად წინასწარ არის გადახდილი	ინტერნეტ მომსახურებიდან, სატელეკომუნიკაციო ტელევიზიის და IPTV მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი ძირითადად შედგება მომსახურების გამოყენებისთვის დადგენილი ყოველთვიური ფიქსირებული გადასახადებისგან და აღიარებულია დროის განმავლობაში, მომსახურების გაწევასთან ერთად. ყოველთვიური სააბონენტოს საფასური აღიარდება შემოსავლად იმ პერიოდში როდესაც მომსახურება გაწეულია აბონენტზე. ამ მომსახურებების დარიცხვა და გადახდა ხდება ყოველთვიურად
მობილური ქსელით ინტერნეტის მიწოდება	ჯგუფი იღებს შემოსავალს მობილური ქსელით ინტერნეტის მიწოდების მომსახურებიდან თითოეული აბონენტისგან. ნაკისრი ვალდებულება სრულდება მომსახურების გაწევასთან ერთად. მომსახურება უმეტესად წინასწარ არის გადახდილი.	მობილური ქსელით ინტერნეტის მიწოდების მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში, მომსახურების გაწევასთან ერთად. ვალდებულებების შესრულების ხარისხის შეფასება ხდება აბონენტის მიერ ინტერნეტის მოხმარების მიხედვით.
ინფრა-სტრუქტურის საიჯარო მომსახურება (IRU)	ჯგუფი იღებს შემოსავალს ჯგუფის საკაბელო ქსელის მოხმარების ფიქსირებული გადასახადებისგან. ნაკისრი ვალდებულება სრულდება მომსახურების გაწევასთან ერთად. მომსახურება წინასწარ არის გადახდილი.	ჯგუფი აკორექტირებს გარიგების ფასს დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის გათვალისწინებით და აღიარებს მასთან დაკავშირებულ საპროცენტო ხარჯს კონსოლიდირებულ მოგებისა ან ზარალის ან სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ჯგუფი შემოსავალს აღიარებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში.

6. გაყიდვების თვითღირებულება

	2020 '000 აშშ დოლარი	2019 '000 აშშ დოლარი
ცვეთა და ამორტიზაცია	37,338	38,460
ხელფასები	15,748	16,656
ინტერნეტ-ტრაფიკის ხარჯები	7,133	8,083
ურთიერთჩართვის ხარჯები	6,075	7,582
ინტერნეტ-ტელევიზიის (IPTV) ხარჯები	4,109	4,254
საბაზო სადგურებზე ტექნიკური მომსახურების ხარჯი	2,873	3,790
ტექნიკური მხარდაჭერა	2,560	2,593
რეგულირების საფასური	1,033	1,158
როუმინგის ხარჯები	626	1,192
საბაზო სადგურისთვის ფართის საიჯარო ხარჯი	108	16
SIM-ბარათების, სატელეფონო, Scratch-ბარათების და სხვა	292	658
IT მოწყობილობების ხარჯი	583	824
სატელიტური ტელევიზიის ხარჯი	112	92
პორტაბელურობის ხარჯი	49	64
არხების იჯარის ხარჯი	789	719
სხვა გაყიდვების თვითღირებულება	79,428	86,141

7. გაყიდვებთან დაკავშირებული, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2020 '000 აშშ დოლარი	2019 '000 აშშ დოლარი
ხელფასები	4,466	4,827
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	1,526	1,892
საკონსულტაციო მომსახურება*	1,057	416
რეკლამა	993	1,013
საოფისე ხარჯები	590	796
ოფისის ტექნიკური უზრუნველყოფის ხარჯი	268	741
დაზღვევა	195	213
საბანკო მომსახურების ხარჯები	86	160
სხვა	1,660	913
	10,841	10,971

* ზემოთ მოცემული საკონსულტაციო მომსახურება მოიცავს აუდიტორული მომსახურების გაწევისთვის აუდიტორული კომპანიებისათვის გადახდილ თანხებს - 167 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (2019: 153 ათასი აშშ დოლარი).

8. თანამშრომლების ანაზღაურება

	2020 '000 აშშ დოლარი	2019 '000 აშშ დოლარი
ხელფასები	20,675	22,347

9. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები

	2020 '000 აშშ დოლარი	2019 '000 აშშ დოლარი
აღიარებული მოგებაში ან ზარალში		
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები	10,339	8,541
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ნაშთებზე	2,427	441
ფინანსური შემოსავალი	12,766	8,982
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ზარალი	(8,342)	(12,823)
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე	(2)	(1,338)
IRU ხელშეკრულებებიდან მიღებულ ავანსებთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯი	(728)	(835)
ფასს 16-ის ფარგლებში დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	(2,009)	(2,622)
ფინანსური ხარჯები	(11,081)	(17,618)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური შემოსავალი/(ხარჯები)	1,685	(8,636)

10. მოგების გადასახადის ხარჯი

ჯგუფზე ვრცელდება მოგების გადასახადის 15%-იანი განაკვეთი.

	2020 '000 აშშ დოლარი	2019 '000 აშშ დოლარი
მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი		
მიმდინარე წელი	-	-

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი განაწილების თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრიდან.

საქართველოს ახალი საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში. 2020 წლის განმავლობაში, ჯგუფმა მოითხოვა საგადასახადო ანაზღაურება 522 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (2019: 162 ათასი აშშ დოლარი).

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფს შეუძლია მოითხოვოს 19,571 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით საგადასახადო ანაზღაურება (2019 წლის 31 დეკემბერი: 22,929 ათასი აშშ დოლარი).

11. ძირითადი საშუალებები

'000 აშშ დოლარი	მიწა და შენობები	სატელეკომუნიკაციო აღჭურვილობა	კომპიუტერები და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	საოფისე აღჭურვილობა	დაუსრულებელი მშენებლობა და სხვა	სულ
თვითღირებულება/დასაშვები საწყისი ღირებულება							
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	24,713	296,764	29,403	5,599	2,265	22,755	381,499
შესყიდვები	345	5,877	139	1	49	35,122	41,533
გაყიდვები და ჩამოწერები	-	(1,812)	(98)	(273)	(8)	(1,951)	(4,142)
შიდა მოძრაობა	213	22,492	1,286	-	921	(24,912)	-
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(1,656)	(20,220)	(1,982)	(370)	(167)	(1,660)	(26,055)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	23,615	303,101	28,748	4,957	3,060	29,354	392,835
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	23,615	303,101	28,748	4,957	3,060	29,354	392,835
შესყიდვები	298	2,486	265	1	112	11,090	14,252
გაყიდვები და ჩამოწერები	-	(2,623)	(15,201)	(500)	(11)	(452)	(18,787)
შიდა მოძრაობა	7	17,712	1,572	411	81	(19,783)	-
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(2,962)	(38,717)	(2,907)	(619)	(389)	(3,200)	(48,794)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	20,958	281,959	12,477	4,250	2,853	17,009	339,506
ცვეთა							
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	10,595	141,634	26,892	3,074	1,527	585	184,307
ცვეთის დარიცხვა	1,207	28,318	996	657	424	-	31,602
გაუფასურების ზარალი	-	37	53	-	-	-	90
გაყიდვები და ჩამოწერები	-	(1,774)	(98)	(172)	(7)	-	(2,051)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(726)	(9,928)	(1,772)	(213)	(109)	(38)	(12,786)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	11,076	158,287	26,071	3,346	1,835	547	201,162
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	11,076	158,287	26,071	3,346	1,835	547	201,162
ცვეთის დარიცხვა	1,112	27,952	1,414	452	325	-	31,255
გაუფასურების ზარალი	-	139	16	-	-	51	206
გაყიდვები და ჩამოწერები	-	(2,554)	(15,201)	(448)	(10)	-	(18,213)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(1,439)	(21,124)	(2,483)	(418)	(245)	(71)	(25,780)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	10,749	162,700	9,817	2,932	1,905	527	188,630
საბალანსო ღირებულებები							
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	14,118	155,130	2,511	2,525	738	22,170	197,192
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	12,539	144,814	2,677	1,611	1,225	28,807	191,673
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	10,209	119,259	2,660	1,318	948	16,482	150,876

2020 წელს, ჯგუფმა მოახდინა ტექნიკური თანამშრომლების სახელფასო ხარჯის კაპიტალიზაცია 461 ათასი აშშ დოლარის (2019: 864 ათასი აშშ დოლარი) ოდენობით, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდებოდა აბონენტებისთვის (მათ ტერიტორიაზე) ISP და IPTV მოწყობილობის ინსტალაციას.

(a) გაუფასურების ზარალი**(i) „მაგთისატის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაუფასურება**

2017 წლის 31 დეკემბერს, ხელმძღვანელობამ „მაგთისატის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებად ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან დაკავშირებული ჯგუფის ძირითადი საშუალებების შესაძლო გაუფასურების ინდიკატორის იდენტიფიცირება მოახდინა, რადგან ეს კონკრეტული მომსახურება არ ახდენს იმ ოდენობის ფულადი სახსრების გენერირებას, როგორც თავდაპირველად იყო განსაზღვრული ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება ეფუძნება მის გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივი სარგებლობიდან გამომდინარე გამომუშავებული მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება 2,730 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით აღემატებოდა მის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც ნულის ტოლია, ხოლო შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 2,730 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით აღიარებულ იქნა მოგებაში ან ზარალში.

ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებულ იქნა შემდეგი მნიშვნელოვანი დაშვებები:

- ფულადი ნაკადები დაგეგმილია ფაქტობრივი საოპერაციო შედეგების და ჯგუფის ექსპლიტაციის ბიზნეს გეგმის საფუძველზე, რომლითაც ნაგარაუდებია, რომ „მაგთისატის“ ბრენდი მოახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას 2023 წლის ბოლომდე, როდესაც ამოიწურება შესაბამისი აქტივების ეკონომიკური სასიცოცხლო ვადა;
- ფულადი სახსრების შემოღინება ეფუძნება საშუალო მოსალოდნელ შემოსავალს თითო მომხმარებელზე („ARPU“) და აბონენტთა რაოდენობას. მოსალოდნელია, რომ ARPU სტაბილური იქნება, ხოლო აბონენტების რაოდენობა მთლიანი საპროგნოზო პერიოდის განმავლობაში, მოსალოდნელია რომ დაახლოებით 1%-ით შემცირდება წელიწადში;
- ფულადი სახსრების გადინება ეფუძნება ფაქტიურ სახელშეკრულებო პერიოდს და ლარის კურსის მოსალოდნელ ცვლილებას აშშ დოლართან მიმართებაში 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რადგანაც ხარჯები ძირითადად აშშ დოლარშია დენომინირებული;
- მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების განსაზღვრად გამოიყენება დისკონტირების განაკვეთი (დაბეგრამდე) 14,98%-ის ოდენობით. დისკონტირების განაკვეთი ასახავს მოთხოვნილ ნომინალურ ამონაგების განაკვეთს ფულადი ნაკადებისთვის კომპანიების ინვესტირებულ კაპიტალზე, რომელიც დენომინირებულია ლარში.

ზემოთ მოცემულ შეფასებებში გონივრულ ფარგლებში რაიმე სახის ცვლილებას არ ექნება არსებითი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ არ არსებობს ადრე აღიარებული გაუფასურების აღდგენის ნიშნები.

*„მაგთისატის“ ტექნოლოგია ჯგუფის სატელიტურ DTH (პირდაპირ სახლში) სატელევიზიო მომსახურებას უზრუნველყოფს.

(ii) „მაგთიფიქსის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაუფასურება

2017 წლის 31 დეკემბერს ხელმძღვანელობამ მოახდინა ინდიკატორის იდენტიფიცირება, რომ „მაგთიფიქსის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან დაკავშირებული ჯგუფის ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები შესაძლოა გაუფასურებული იყოს ამ კონკრეტული ტექნოლოგიის კლიენტთა ბაზის მნიშვნელოვანი კლების გამო. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი

ღირებულება ეფუძნება მის გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივი სარგებლობიდან გამომჟღავნებული მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება განისაზღვრა უფრო მაღალი ოდენობით, ვიდრე მისი ანაზღაურებადი ღირებულება, ხოლო გაუფასურების ზარალი 667 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით აღიარებულ იქნა მოგებაში ან ზარალში.

ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებულ იქნა შემდეგი მნიშვნელოვანი დაშვებები:

- ფულადი ნაკადები განისაზღვრება ფაქტიურ საოპერაციო შედეგებზე და ჯგუფის ორწლიან ბიზნეს გეგმაზე დაყრდნობით, რომელიც განსაზღვრავს, რომ „მაგთიფიქსის“ ტექნოლოგია მოახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას 2019 წლის ბოლომდე, როდესაც ვადა ამოწურება შესაბამის ლიცენზიას;
- ხელმძღვანელობის მიერ სატელეკომუნიკაციო ინდუსტრიაში მომავალი ტენდენციების შეფასების და როგორც გარე, ისე შიდა წყაროებიდან მიღებული ისტორიული მონაცემების საფუძველზე, დაგეგმილია წმინდა ფულადი ნაკადების დაახლოებით 40%-იანი საშუალო წლიური კლება;
- მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების განსაზღვრაში გამოიყენება 13,44%-იანი დისკონტირების განაკვეთი (დაბეგვრამდე). დისკონტირების განაკვეთი ასახავს მოთხოვნილ ნომინალურ ამონაგების განაკვეთს ფულადი ნაკადებისთვის კომპანიების ინვესტირებულ კაპიტალზე, რომელიც დენომინირებულია ლარში.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობა ვარაუდობდა, რომ „მაგთიფიქსის“ ბრენდის ქვეშ ფუნქციონირებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება ნულის ტოლი იყო და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 968 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით აღიარებულ იქნა მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის, 2019 წლის 13 ივნისით დათარიღებული დადგენილების საფუძველზე, ჯგუფმა 10 წლით გაახანგრძლივა რადიოსიხშირული სპექტრის ლიცენზია F10 („მაგთიფიქსის ლიცენზია“) (იხილეთ შენიშვნა 12 (a)). თუმცა, „მაგთიფიქსის“ ბრენდის ქვეშ მოქმედი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ხანგრძლივი გამოყენებიდან გამომჟღავნებული მომავალი ფულადი ნაკადების ხელმძღვანელობისეული პროგნოზების მიხედვით, ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ნულის ტოლად არის შეფასებული. შესაბამისი გაუფასურების ზარალი 120 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით, რომელიც ძირითადად უკავშირდება F10 ლიცენზიის გაახანგრძლივებას და შეტანილია შენიშვნაში 12 „დამატებები ლიცენზიებზე“, აღიარებულ იქნა 2019 წლის განმავლობაში, მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ არ არსებობს ადრე აღიარებული გაუფასურების აღდგენის ნიშნები.

* „მაგთიფიქსის“ ტექნოლოგია უზრუნველყოფს ჯგუფის ფიქსირებულ უკაბელო სატელეფონო ქსელს და ინტერნეტ კომუნიკაციის მოწყობილობების ნაწილს, როგორც არის EVDO/HSPA.

12. არამატერიალური აქტივები და გუდვილი

’000 აშშ დოლარი	პროგრამული ლიცენზიები		მომხმარებელთა სია		გუდვილი	სულ
	ლიცენზიები	უზრუნველყოფა	სია	გუდვილი		
თვითღირებულება						
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	111,913	10,435	1,291	47,243	170,882	
შესყიდვები	573	454	-	-	1,027	
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(7,467)	(703)	(86)	(3,148)	(11,404)	
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	105,019	10,186	1,205	44,095	160,505	
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	105,019	10,186	1,205	44,095	160,505	
შესყიდვები	180	10			190	
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(13,115)	(1,272)	(150)	(5,503)	(20,040)	
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	92,084	8,924	1,055	38,592	140,655	
ამორტიზაცია						
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	58,746	8,159	154	-	67,059	
ამორტიზაციის დარიცხვა	4,628	621	52	-	5,301	
გაუფასურების ზარალი	74	50	-	-	124	
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(3,994)	(553)	(12)	-	(4,559)	
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	59,454	8,277	194	-	67,925	
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	59,454	8,277	194	-	67,925	
ამორტიზაციის დარიცხვა	4,231	454	47	-	4,732	
გაუფასურების ზარალი	157	-	-	-	157	
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(7,641)	(1,063)	(21)	-	(8,725)	
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	56,201	7,668	220	-	64,089	
საბალანსო ღირებულებები						
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	53,167	2,276	1,137	47,243	103,823	
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	45,565	1,909	1,011	44,095	92,580	
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	35,883	1,256	835	38,592	76,566	

(a) რადიოსიხშირული სპექტრის ლიცენზია F10-ის გახანგრძლივება;

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის, 2019 წლის 13 ივნისით დათარიღებული დადგენილების საფუძველზე, ჯგუფმა გაახანგრძლივა რადიოსიხშირული სპექტრის ლიცენზია F10-ის ვადა („მაგთიფიქსის ლიცენზია“) 10 წლით, ჯამური გადახდის ოდენობით 16,296 ათასი ლარი. ოდენობა გადასახდელია ჯგუფის მიერ სახელმწიფოს ბიუჯეტში საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიერ განსაზღვრული გადახდის გრაფიკის მიხედვით, 2019 წლის 13 ივლისიდან 2028 წლის 13 ივლისამდე პერიოდის განმავლობაში. გადახდის გრაფიკი არის შემდეგი:

გადახდის თარიღი	'000 ლარი
13-ივლისი-19	100
13-ივლისი-20	100
13-ივლისი-21	2,012
13-ივლისი-22	2,012
13-ივლისი-23	2,012
13-ივლისი-24	2,012
13-ივლისი-25	2,012
13-ივლისი-26	2,012
13-ივლისი-27	2,012
13-ივლისი-28	2,012
სულ	16,296

დადგენილების მიხედვით, ჯგუფს შეუძლია მოსთხოვოს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას „მაგთიფიქსის“ ლიცენზიის და დარჩენილი გადახდების გაუქმება იმ პირობით, რომ ჯგუფი აღნიშნულ თარიღამდე სამი თვით ადრე შეატყობინებს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას და „მაგთიფიქსის“ თითოეულ აბონენტს მომსახურების მოსალოდნელი შეწყვეტის თაობაზე. გარდა ამისა, მომსახურების მიწოდების შეწყვეტამდე ჯგუფმა უნდა აჩვენოს, რომ მან წარმატებით გადაიყვანა (ან გააკეთა ყველა გონივრული მცდელობა აღნიშნულისთვის) „მაგთიფიქსის“ დარჩენილი აბონენტები კომუნიკაციის ალტერნატიულ წყაროებზე (დადგენილებით განსაზღვრულის შესაბამისად).

ჯგუფს სჯერა, რომ ის შეძლებს „მაგთიფიქსის“ ლიცენზიის გაუქმებას დადგენილების თარიღიდან ორი წლის განმავლობაში და შესაბამისად, ჯგუფმა 2019 წელს აღიარა ლიცენზიის თვითღირებულება და ასევე შესაბამისი ვალდებულება, მხოლოდ 189 ათასი ლარის ოდენობით (67 ათასი აშშ დოლარის ეკვივალენტური), ანუ პირველი ორი წლის გადახდების დისკონტირებული ღირებულება - 200 ათასი ლარი. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფი გეგმავდა "მაგთიფიქსის" ლიცენზიის 2021 წლის ივნისში გაუქმებას (თავდაპირველად შეთანხმებულის შესაბამისად). 2021 წლის მარტში, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულმა კომისიამ ("ComCom", ყოფილი "GNCC") განაახლა მისი დადგენილება და თავდაპირველად განსაზღვრული საფასური 16,296 ათასი ლარის ოდენობით 161 ათას ლარამდე შეამცირა.

2021 წლის მარტში, ჯგუფმა საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას შეატყობინა 2021 წლის ივნისიდან მაგთიფიქსის ლიცენზიის (F10) გაუქმების შესახებ. ლიცენზიის გაუქმების მოთხოვნას „ComCom“ 2021 წლის 1 აპრილს განიხილავს.

(ბ) მოდიფიცირებული რადიო სიხშირის სპექტრის ლიცენზიების შესყიდვა

2015 წლის 1 თებერვალს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულმა კომისიამ დაასრულა რადიო სიხშირის სპექტრის ლიცენზიების მოდიფიცირებისა და ვადის 15 წლით გახანგრძლივების პროცესი 800/900/1800/2100 მეგაჰერციან ჰარმონიზებულ დიაპაზონში გამოსაყენებლად. ხსენებულმა მოდიფიცირებამ საშუალება მისცა საქართველოს სამივე მობილურ ოპერატორს დაეწყო მისი აბონენტებისთვის მეოთხე თაობის (4G) ინტერნეტ მომსახურების შეთავაზება. ამ ცვლილების შედეგად, ჯგუფს მოუწია მოდიფიცირების საფასურის გადახდა 176,223 ათასი ლარის ოდენობით, ლიცენზიების F2, F4, F15 და F16 საბალანსო ღირებულების გამოკლებით, რომელმაც 2015 წლის 1 თებერვლის მდგომარეობით 22,010 ათასი ლარი შეადგინა. ლიცენზიებისთვის გადასახდელ ოდენობასა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა 154,213 ათასი ლარის ოდენობით ჯგუფს უნდა გადაეხადა სახელმწიფო ბიუჯეტში, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიერ განსაზღვრული გადახდის გრაფიკის შესაბამისად, 2015 წლის 1 თებერვლიდან 2017 წლის 1 თებერვლამდე პერიოდში. ეს ვალდებულება დაფარულ იქნა ხსენებული გრაფიკის შესაბამისად, 2017 წლის განმავლობაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, 75,017 ათასი აშშ დოლარის (154,213 ათასი ლარი) ოდენობით ვალდებულება საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიმართ დისკონტირებულ იქნა ჯგუფის მზარდი სასესხო 9%-იანი განაკვეთით. 6,325 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით დისკონტირება აღიარებულ იქნა არამატერიალური აქტივების ღირებულების შემცირების სახით, რადგან მოდიფიცირებული ლიცენზიების შეძენის გადასახადი გადავადდა ჩვეულებრივ საკრედიტო ვადებს მიღმა.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოდიფიცირებული ლიცენზიების (F12, F15 და F16) წმინდა საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 32,269 ათასი აშშ დოლარი, (2019 წლის 31 დეკემბრის: 40,967 ათასი აშშ დოლარი), ზემოთ ხსენებული დისკონტირება რომ არ აღიარებულიყო ლიცენზიების ღირებულების შემცირების სახით.

(c) წმინდა საბალანსო ღირებულება და ლიცენზიების ვადის გასვლის თარიღები

წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის და ყველაზე მნიშვნელოვანი ლიცენზიების მოქმედების დასრულების ვადა არის შემდეგი:

ლიცენზიის N	რადიო-სიხშირის (RF) სპექტრი	ვადის გასვლის თარიღი	31 დეკემბერი 2020 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი
F16	(1740.1-1770/1835.1-1865 MHz)	თებერვალი 2030	14,644	18,574
F15	(901.8-915/946.8-960 MHz)	თებერვალი 2030	11,088	14,063
F99	(801-806/842 -847 MHz)	ივნისი 2031	5,211	6,526
F12	(1920-1935/2110-2125 MHz)	თებერვალი 2030	4,434	5,624
			35,377	44,787

(d) გუდვილის შემცველი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შეფასება გაუფასურებაზე

გაუფასურების შეფასების მიზნით, გუდვილი, რომელიც 2016 წელს შპს „კავკასუს ონლაინისგან“ საცალო ინტერნეტ ბიზნესის და 2016 წელს შპს „დელტა კომის“ 100%-იანი წილის შეძენის შედეგად წარმოიშვა, განაწილდა ჯგუფის მთლიან ოპერაციებზე, გარდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულებისა, რომლებიც „მაგთისატის“ და „მაგთიფიქსის“ ბრენდების ქვეშ ფუნქციონირებენ (იხილეთ შენიშვნა 11). ჯგუფში არ არსებობს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების უფრო დაბალი დონე, რომლისთვისაც ხდება გუდვილის შიდა მართვის მიზნებისთვის მონიტორინგი.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის ანაზღაურებადი ღირებულება დაფუძნებული იყო მის გამოყენებით ღირებულებაზე, რომელიც განისაზღვრა ჯგუფის უწყვეტი საქმიანობიდან წარმოქმნილი მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით, დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია ქვეთავში "დისკონტირებული ფულადი ნაკადების პროგნოზებში გამოყენებული ძირითადი დაშვებები", ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე მეტი ოდენობით განისაზღვრა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის გაუფასურების ზარალი არ ყოფილა აღიარებული.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობა ვარაუდობს მხოლოდ მცირე ცვლილებას სამუშაო ვალუტაში წარმოდგენილი დისკონტირებული ფულადი ნაკადების პროგნოზებში გამოყენებულ დაშვებებში, წინა წელს გამოთვლილ რეზერვზე არსებითი გავლენის გარეშე. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრა უფრო მაღალი ოდენობით, ვიდრე მისი საბალანსო ღირებულება და შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაუფასურების ზარალი არ აღიარებულა.

დისკონტირებული ფულადი ნაკადების პროგნოზებში გამოყენებული ძირითადი დაშვებები

ანაზღაურებადი ღირებულების გამოთვლებში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები მოიცავს დისკონტირების განაკვეთს, ტერმინალურ ღირებულებას, ზრდის განაკვეთებს და პერიოდის ბოლოსთვის EBITDA-ს მარჯებს. აღნიშნული დაშვებები არის შემდეგი:

(i) დისკონტირების განაკვეთი

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრაში გამოყენებულია ნომინალური დისკონტირების განაკვეთი დაბეგვრის შემდეგ 14.5%-ის ოდენობით (2019: 14.5%). დისკონტირების განაკვეთი ასახავს მოთხოვნილ ნომინალურ ამონაგების განაკვეთს ფულადი ნაკადებისთვის მსგავსი კომპანიების ინვესტირებულ კაპიტალზე, რომელიც დენომინირებულია ლარში.

(ii) ტერმინალური ღირებულების ზრდის განაკვეთი

ფულადი ნაკადები დაგეგმილია განვლილი გამოცდილების, ფაქტიური საოპერაციო შედეგების და ხუთწლიანი ბიზნეს გეგმის საფუძველზე. გრძელვადიანი ზრდის 3%-იანი განაკვეთი (2019: 3%), ბიზნეს გეგმით განსაზღვრული პერიოდის შემდგომ ექვსი წლის განმავლობაში, განისაზღვრა საქართველოს გრძელვადიანი ინფლაციის პროგნოზის მიხედვით. ტერმინალური პერიოდი შეირჩა ისეთი ფორმით, რომ ის დაემთხვეს ჯგუფის მიერ გამოყენებული ძირითადი ლიცენზიების ვადის გასვლის თარიღს.

(iii) ბიუჯეტირებული EBITDA -ს მარჯა

ბიუჯეტირებული EBITDA შეფასდა არსებული ოპერაციების განვლილი გამოცდილების საფუძველზე, რომელიც იზრდება შემეხილი ბიზნესებიდან მოსალოდნელი სინერგიის შედეგად.

მგრძნობელობა დაშვებებში ცვლილებებთან მიმართებაში

გონივრული ცვლილება ზემოთ მოყვანილ დაშვებებში არ გამოიწვევდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ანაზღაურებადი ღირებულების მის საბალანსო ღირებულებაზე დაბლა დაწევას.

13. მარაგები

	31 დეკემბერი 2020 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი
ზოგადი და საინჟინრო მასალები	420	510
საწვავი საბაზო სადგურებისთვის	357	477
Scratch და SIM ბარათები	153	210
სატელეკომუნიკაციო აღჭურვილობა	138	323
სხვა	1	2
	1,069	1,522

14. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი 2020 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი
მოთხოვნები აბონენტებისგან	2,309	2,615
მოთხოვნები საერთაშორისო ტრაფიკის მომსახურებიდან	1,558	5,734
მოთხოვნები „Top-up“ მომსახურების პროვოიდერებისგან	703	768
მოთხოვნები ურთიერთჩართვის მომსახურებიდან	488	621
სხვა მოთხოვნები	317	828
„სესხები და მოთხოვნები“-ს კატეგორიაში შეტანილი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	5,375	10,566
ანაზღაურებადი დღგ	-	734
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	5,375	11,300

ურთიერთჩართვის, აბონენტების მიმართ არსებული და სხვა მოთხოვნები წარმოდგენილია გაუფასურების ზარალის გამოკლებით და განმარტებულია შენიშვნაში 20(b)(ii).

ინფორმაცია ჯგუფის საკრედიტო და სავალუტო რისკების და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შესახებ წარმოდგენილია მე-20 შენიშვნაში.

15. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2020 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი
საბანკო ნაშთები უცხოურ ვალუტაში	90,126	11,633
საბანკო ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში	109	220
ნაღდი ფული სალაროში	5	7
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში	90,240	11,860

ინფორმაცია ჯგუფის საკრედიტო და სავალუტო რისკების შესახებ და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია 20-ე შენიშვნაში.

16. კაპიტალი

(a) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კომპანიის სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში განსაზღვრული კაპიტალის ნომინალურ ღირებულებას. საწესდებო კაპიტალის მფლობელებს უფლება აქვთ მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და ისინი უფლებამოსილი არიან კომპანიის კრებებზე ისარგებლონ მათ საკუთრებაში არსებული წილის შესაბამისი ხმის უფლებით.

(b) დამატებით გადახდილი კაპიტალი

დამატებითი გადახდილი კაპიტალი წარმოადგენს სარგებელს, რომელიც კომპანიის აქციონერების უფლებამოსილების ფარგლებში მოქმედი აქციონერების მიერ იქნა შეტანილი.

(c) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, „კომპანიის“ გასანაწილებელი რეზერვები იზღუდება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, ფასს-ის შესაბამისად მომზადებულ „კომპანიის“ ნორმატიულ ფინანსურ ანგარიშგებაში განსაზღვრულის შესაბამისად. 2020 წლის განმავლობაში, კომპანიამ გამოაცხადა და გადაიხადა 3,158 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით დივიდენდები მის აქციონერებზე (2019: 1,053 ათასი აშშ დოლარი).

17. კაპიტალის მართვა

ჯგუფს არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, თუმცა ჯგუფის მიზანია უზრუნველყოს ძლიერი კაპიტალის ბაზა ჯგუფის საოპერაციო და სტრატეგიული საჭიროებების დაკმაყოფილებისა და ბიზნესის მომავალი განვითარების შენარჩუნების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნული მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვით, ჯგუფის შემოსავლებისა და მოგების და გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის გზით, რომელიც ძირითადად ფინანსდება ჯგუფის საოპერაციო ფულადი ნაკადებით. ამ ზომების გამოყენებით, ჯგუფი მოელის მოგების სტაბილურ ზრდას.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის მიდგომაში წლის განმავლობაში ცვლილებები არ განხორციელებულა.

ჯგუფზე არ ვრცელდება ჯგუფის გარეთ დადგენილი კაპიტალის რაიმე მოთხოვნები.

18. იჯარები

ჯგუფის საიჯარო ხელშეკრულებები, ძირითადად, ჯგუფის სატელეკომუნიკაციო აღჭურვილობის განთავსებასთან და თანამგზავრზე ტრანსპონდერების იჯარასთან დაკავშირებული, სხვადასხვა ობიექტების იჯარას უკავშირდება (მაგ. მიწის ნაკვეთები, სახურავის ზედაპირი, სივრცე შენობებში, და ა.შ.). ჯგუფი აღიარებს აქტივს გამოყენების უფლებით და შესაბამის საიჯარო ვალდებულებას იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც არის გრძელვადიანი ხელშეკრულების ვადით ან ბუნებით. რადგან ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ეფექტური საიჯარო პირობების განსაზღვრისთვის, ფასს 16-ის მიზნებისთვის გამოყენებული საიჯარო პირობები შეიძლება განსხვავდებოდეს სახელშეკრულებო მინიმალური საიჯარო პერიოდებისგან. სხვაობები შეჯამებულია შემდეგნაირად:

	მინიმალური საწყისი სახელშეკრულებო საიჯარო პერიოდი	ფასს 16-ის მიზნებისთვის გადასვლისას გამოყენებული საიჯარო ვადის შეფასება
ფიქსირებული და მოხილური აღჭურვილობის განსათავსებლად სივრცის იჯარა	1-10	10
სატელიტურ თანამგზავრზე ტრანსპონდერების იჯარა	4-5	იგივე რაც სახელშეკრულებო

იჯარებისთვის საიჯარო ვალდებულებების შეფასებისას, ჯგუფი ადისკონტირებს მის საიჯარო გადახდებს მისი მზარდი სასესხო განაკვეთის გამოყენებით იჯარის აღიარების თარიღისთვის. 2020 და 2019 წლებში გამოყენებული საშუალო შეწონილი განაკვეთი იყო დაახლოებით 8%-დან 12%-მდე.

’000 აშშ დოლარი	ტერიტორიის იჯარა		სულ
	მოზილური კომუნიკაციებისთვის	ტრანსპონდერებისთვის სატელიტზე*	
აქტივები გამოყენების უფლებით			
საბალანსო ღირებულება			
2020 წლის 1 იანვრისთვის	13,924	-	13,924
ახალი იჯარები	325	-	325
გაყიდვები	(846)	-	(846)
დაგროვილი ცვეთის გასვლა	100	-	100
ცვეთის დარიცხვა	(1,351)	-	(1,351)
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი, მთლიანი საბალანსო ღირებულება	(1,716)	-	(1,716)
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი, დაგროვილი ცვეთა	68	-	68
მთლიანი ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	13,218	-	13,218
დაგროვილი ცვეთა 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	(2,714)	-	(2,714)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	10,504	-	10,504
საიჯარო ვალდებულება			
საიჯარო ვალდებულება			
2020 წლის 1 იანვრისთვის	(14,836)	(11,893)	(26,729)
ახალი იჯარები	(325)	-	(325)
გაყიდვები	905	-	905
პროცენტის დარიცხვა	(1,276)	(733)	(2,009)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვები	822	4,910	5,732
გადახდილი პროცენტი	1,276	733	2,009
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	(282)	(1,335)	(1,617)
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი	1,794	1,302	3,096
საიჯარო ვალდებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	(11,922)	(7,016)	(18,938)

* - ტრანსპონდერების საიჯარო ხელშეკრულებები შეფასდა როგორც წაგებიანი ხელშეკრულებები და აღიარდა ანარიცხი გაუნაწილებელ მოგებაში ფასს 16-ზე გადასვლის თარიღისთვის.

’000 აშშ დოლარი	ტერიტორიის იჯარა მოხილური კომუნიკაციებისთვის	ტერიტორიის იჯარა ტრანსპონდერებისთვის სატელიტზე*	სულ
აქტივები გამოყენების უფლებით			
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1			
იანვრისთვის	16,333	-	16,333
ახალი იჯარები	214	-	214
ცვეთის დარიცხვა	(1,557)	-	(1,557)
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი, მთლიანი საბალანსო ღირებულება	(1,092)	-	(1,092)
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი, დაგროვილი ცვეთა	26	-	26
 მთლიანი ნაშთი 2019 წლის 31			
დეკემბრისთვის	15,455	-	15,455
დაგროვილი ცვეთა 2019 წლის 31			
დეკემბრისთვის	(1,531)	-	(1,531)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31			
დეკემბრისთვის	13,924	-	13,924

საიჯარო ვალდებულება			
საიჯარო ვალდებულება 2019 წლის 1			
იანვრისთვის	(16,333)	(16,333)	(32,666)
ახალი იჯარები	(214)	-	(214)
პროცენტის დარიცხვა	(1,535)	(1,087)	(2,622)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვები	817	4,474	5,291
გადახდილი პროცენტი	1,535	1,087	2,622
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	(188)	(1,063)	(1,251)
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი	1,082	1,029	2,111
საიჯარო ვალდებულება 2019 წლის 31			
დეკემბრისთვის	(14,836)	(11,893)	(26,729)

* - ტრანსპონდერების საიჯარო ხელშეკრულებები შეფასდა როგორც წაგებიანი ხელშეკრულებები და აღიარდა ანარიცხი გაუნაწილებელ მოგებაში ფასს 16-ზე გადასვლის თარიღისთვის.

(a) ვალდებულებების მოძრაობის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან შეჯერება

’000 აშშ დოლარი	საიჯარო ვალდებულება	სულ
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	26,729	26,729
საიჯარო გადახდები	(5,732)	(5,732)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	(5,732)	(5,732)

სხვა ცვლილებები		
გადახდილი პროცენტი (საოპერაციო ფულადი ნაკადები)	(2,009)	(2,009)
საპროცენტო ხარჯი	2,009	2,009
უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული ზარალი	1,617	1,617
იჯარების შეწყვეტა	(905)	(905)
პერიოდის განმავლობაში ძალაში შესული საიჯარო ხელშეკრულებებიდან წარმოშობილი საიჯარო ვალდებულებების აღიარება	325	325
სულ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	1,037	1,037

უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი	(3,096)	(3,096)
სულ კაპიტალთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	(3,096)	(3,096)

ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	18,938	18,938
-------------------------------------	---------------	---------------

'000 აშშ დოლარი	სესხები და კრედიტები	საიჯარო ვალდებულება	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	50,293	32,666	82,959
სესხების დაფარვა	(48,450)	-	(48,450)
საიჯარო გადახდები	-	(5,291)	(5,291)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	(48,450)	(5,291)	(53,741)
სხვა ცვლილებები			
გადახდილი პროცენტი (საოპერაციო ფულადი ნაკადები)	(1,614)	(2,622)	(4,236)
საპროცენტო ხარჯი	1,338	2,622	3,960
უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული ზარალი	980	1,251	2,231
პერიოდის განმავლობაში ძალაში შესული საიჯარო			
ხელშეკრულებებიდან წარმოშობილი საიჯარო			
ვალდებულებების აღიარება	-	214	214
სულ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	704	1,465	2,169
უცხოურ ვალუტაში გადაყვანის რეზერვი	(2,547)	(2,111)	(4,658)
სულ კაპიტალთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	(2,547)	(2,111)	(4,658)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	-	26,729	26,729

19. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი 2020 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი
ვალდებულებები ძირითადი საშუალებების შეძენისთვის	17,821	14,437
სავაჭრო ვალდებულებები	4,970	8,935
ვალდებულებები თანამშრომლების მიმართ	823	1,152
არამატერიალურ აქტივებთან დაკავშირებული		
ვალდებულებები (ლიცენზია F10)	-	33
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები, რომლებიც შესულია სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში	23,614	24,557
აქციზის გადასახადის ვალდებულება	37	1
სხვა ვალდებულებები და დარიცხული ხარჯები	205	394
სხვა საგადასახადო ვალდებულება	1,675	651
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	25,531	25,603

ინფორმაცია ჯგუფის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებული სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე წარმოდგენილია მე-20 შენიშვნაში.

20. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(ა) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია ფასის განსაზღვრა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვიდან, ან გადახდილი იქნება ვალდებულების გადაცემისთვის, ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტული ოპერაციის ფარგლებში, შეფასების თარიღისთვის. თუმცა, გაურკვევლობებიდან და მსჯელობების სუბიექტურობიდან გამომდინარე, რეალური სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული, როგორც შესრულებადი აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვისას ან ვალდებულების გადაცემისას.

ჯგუფმა განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს იმ ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვით ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადაცემით შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტულ ოპერაციაში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება გამოითვლება ძირითადი თანხის და პროცენტის მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის პროცენტის საბაზრო განაკვეთით.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, მათი მოკლევადიანი ბუნების გამო, მათ საბალანსო ღირებულებასთან არის მიახლოებული.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებიდან გამომდინარე, ჯგუფი შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი – შენიშვნა 20 (b) (ii);
- ლიკვიდურობის რისკი - შენიშვნა 20 (b)(iii);
- საბაზრო რისკი - შენიშვნა 20 (b)(iv).

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

გენერალური დირექტორის პირველ მოადგილეს და ფინანსურ დირექტორს აქვთ მთლიანი პასუხისმგებლობა ჯგუფის რისკების მართვის სტრუქტურის დაწესებასა და ზედამხედველობაზე. ჯგუფის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება ჯგუფის წინაშე მდგარი რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზის მიზნით, რომლითაც დგინდება რისკების შესაბამისი ზღვრები და საკონტროლო მექანიზმები, ასევე ხორციელდება რისკების მონიტორინგი და ლიმიტების განსაზღვრა. რისკების მართვის პოლიტიკა და სისტემა რეგულარულად განიხილება, რათა აისახოს შესაბამისი ცვლილებები საბაზრო პირობებში და ჯგუფის საქმიანობაში.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ჯგუფის ფინანსური დანაკარგის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის მფლობელი მეორე მხარე ვერ ასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ის უმეტესად წარმოიშვება ჯგუფის მომხმარებლების მიმართ არსებული მოთხოვნებიდან.

საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე, საანგარიშგებო თარიღისთვის, იყო შემდეგი:

	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2020 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	5,375	10,566
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	90,235	11,853
	95,610	22,419

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ჯგუფის საკრედიტო რისკზე ძირითადად მოქმედებს თითოეული კლიენტის ინდივიდუალური მახასიათებლები. ჯგუფის მომხმარებელთა ბაზის დემოგრაფიულ მაჩვენებლებს, ინდუსტრიისა და ქვეყნის დეფოლტის რისკის ჩათვლით, რომელშიც ფუნქციონირებენ კლიენტები, ნაკლები გავლენა აქვთ საკრედიტო რისკზე.

საკრედიტო რისკი იმართება კლიენტებისგან ავანსების მოთხოვნის და მათი კრედიტუნარიანობის შეფასების გზით, ჯგუფის სტანდარტული გადახდის და მომსახურების პირობების შეთავაზებამდე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან მიმართებაში ზოგადად არ მოითხოვება რაიმე სახის უზრუნველყოფა.

კლიენტთა საკრედიტო რისკის მონიტორინგის პროცესში, კლიენტები ჯგუფდებიან მათი საკრედიტო მახასიათებლების შესაბამისად, ისინი იყოფიან ფიზიკურ და იურიდიულ პირებად, საცალო, საბითუმო და საბოლოო მომხმარებლებად, ასევე გათვალისწინებულია მათი გეოგრაფიული ადგილმდებარეობა, ინდუსტრია, ვადიანობის პროფილი, ხანდაზმულობა და წარსული ფინანსური სირთულეების არსებობა.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები უკავშირდება ჯგუფის აბონენტებს, ურთიერთჩართვის პარტნიორებს, როუმინგის პარტნიორებს, სატელეკომუნიკაციო მოწყობილობით მოვაჭრე პარტნიორებს, დილერებს და სხვა საბითუმო და საცალო კლიენტებს.

ჯგუფი ადგენს გაუფასურების რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან მიმართებაში გაწეული ზარალის მისეულ შეფასებას. ამ რეზერვის ძირითადი კომპონენტია ჯგუფური ზარალის კომპონენტი.

მაქსიმალური საკრედიტო რისკი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის, საანგარიშგებო თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით იყო შემდეგი:

	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2020 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი
ადგილობრივი	3,320	4,264
ევროპისა და დსთ-ს ქვეყნები	2,055	6,302
	5,375	10,566

მაქსიმალური საკრედიტო რისკი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისათვის საანგარიშგებო თარიღისთვის კლიენტების სახეობების მიხედვით იყო შემდეგი:

	საბალანსო ღირებულება	
	31 დეკემბერი 2020 '000 აშშ დოლარი	31 დეკემბერი 2019 '000 აშშ დოლარი
საბითუმო კლიენტები	3,066	7,951
საცალო კლიენტები	2,309	2,615
	5,375	10,566

ჯგუფს არ გააჩნია კლიენტების მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია.

გაუფასურების ზარალი

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადიანობა საანგარიშგებო თარიღისთვის იყო შემდეგი:

	ბრუტო 31 დეკემბერი 2020	გაუფასურება 31 დეკემბერი 2020	ბრუტო 31 დეკემბერი 2019	გაუფასურება 31 დეკემბერი 2019
'000 აშშ დოლარი				
ვადაგადაცილების გარეშე	1,122	4	1,452	14
0-30 დღემდე ვადაგადაცილება	2,596	118	2,924	132
31-120 დღემდე ვადაგადაცილება	204	34	2,168	1,030
120 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	6,891	5,284	9,861	4,663
	10,813	5,440	16,405	5,839

გაუფასურების რეზერვში სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული მოძრაობა წლის განმავლობაში იყო შემდეგი:

	2020 ‘000 აშშ დოლარი	2019 ‘000 აშშ დოლარი
ნაშთი 1 იანვარს	5,839	8,370
(აღდგენა)/დარიცხვა წლის განმავლობაში	224	(1,951)
ჩამოწერა	(123)	(178)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(501)	(402)
ნაშთი 31 დეკემბრის	5,439	5,839

120 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების მქონე ადგილობრივი კლიენტების მიმართ არსებულ მთლიან სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე გამოყენებულია 100%-იანი გაუფასურების განაკვეთი, უფრო დაბალი გაუფასურების განაკვეთები გამოიყენება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადიანობის კატეგორიებისთვის, რომლებიც უფრო ნაკლები პერიოდებით არის ვადაგადაცილებული.

ჯგუფი ზრდის ვადას გარკვეულ კონტრაქტებზე, ძირითადად საერთაშორისო სატელეკომუნიკაციო ოპერატორებზე, როუმინგული მომსახურებისთვის. ჯგუფი მინიმუმადე ამცირებს მის დაქვემდებარებას რისკზე, მისი კონტრაქტების კრედიტუნარიანობის მუდმივი მონიტორინგის გზით, მათი საკრედიტო ისტორიისა და საკრედიტო რეიტინგების მიმოხილვების მიხედვით. ჯგუფის საქმიანობების ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას, როუმინგის ოპერატორების მიმართ არსებული მოთხოვნები ურთიერთგადაფარულია მათ მიმართ არსებულ ვალდებულებებთან. ხელმძღვანელობა არ მოელის საკრედიტო ზარალს საერთაშორისო სატელეკომუნიკაციო ოპერატორებისგან, რომელთა ნაშთებიც 120 დღეზე მეტით არის ვადაგადაცილებული.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების რეზერვის ანგარიშზე ტარდება გაუფასურებით გამოწვეული ყველა ზარალი იმ ეტაპამდე, სანამ მისი ამოღების ყველანაირი შესაძლებლობა არ ამოიწურება. ამის შემდგომ ფინანსური აქტივი მიიჩნევა უიმედოდ და პირდაპირ ფინანსური აქტივის საპირწონედ ჩამოიწერება.

აღდგენა წლის განმავლობაში მოიცავს ვადაგადაცილებული დღეების გამოთვლის პრინციპების ცვლილების გავლენას, რომელიც სრულად იქნა აღიარებული მიმდინარე წელიწადში თანხების არა-არსებობის საფუძველზე.

საბანკო ნაშთები

საბანკო ნაშთები განთავსებულია დადებითი საკრედიტო რეიტინგის მქონე უცხოურ და ქართულ ბანკებში. ფულადი სახსრების მნიშვნელოვანი ნაწილი B მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგის მქონე ოთხ ქართულ ბანკშია განთავსებული.

ხელმძღვანელობა არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაქტის ვერ შეძლებს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

ჯგუფი ასევე შეიძლება მოექცეს 27,500 ათას აშშ დოლარზე დადებულ საგარანტიო ხელშეკრულებიდან წარმოშობილ საკრედიტო რისკის ქვეშ, რომელიც კომპანიის მიერ 2019 წელს არის დადებული მისი მინორიტარული აქციონერის დავალიანების გარანტირების მიზნით. საკრედიტო რისკი არასაბალანსო ფინანსურ ინსტრუმენტებზე განისაზღვრება როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაქტის მხრიდან ხელშეკრულების პირობების მიხედვით ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის შედეგად ზარალის გაწევის შესაძლებლობა. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის, ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი.

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც ჯგუფს ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება. ჯგუფი შეძლებისდაგვარად ცდილობს ლიკვიდურობის მართვის უზრუნველყოფას, რათა ყოველთვის ჰქონდეს ვალდებულების ვადაში დაფარვის შესაძლებლობა, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ პერიოდში არასაჭირო დანაკარგების ან ჯგუფის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე

ჯგუფში ყოველდღიურად ხდება ფულადი სახსრების შემოსვლა კლიენტებისგან.

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები, მოსალოდნელი საპროცენტო გადახდების ჩათვლით:

31 დეკემბერი 2020

'000 აშშ დოლარი არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები საიჯარო	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	1 წლამდე	1-2 წლამდე	2-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ვალდებულება	18,938	24,346	7,983	3,823	8,358	4,182
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	23,614	23,614	23,614	-	-	-
	42,552	47,960	31,597	3,823	8,358	4,182

31 დეკემბერი 2019

'000 აშშ დოლარი არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები საიჯარო	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	1 წლამდე	1-2 წლამდე	2-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ვალდებულება	26,729	35,381	8,222	8,170	11,624	7,365
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	24,557	24,557	24,557	-	-	-
	51,286	59,938	32,779	8,170	11,624	7,365

მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში გათვალისწინებული ფულადი სახსრების ნაკადებს ადგილი ჰქონდეს მოსალოდნელზე მნიშვნელოვნად ადრე ან არსებითად განსხვავებული ოდენობით.

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოადგენს საბაზრო ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო გაცვლითი კურსების, საპროცენტო განაკვეთებისა და კაპიტალის ფასების ცვალებადობის რისკს, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის შემოსავლებზე ან მის ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

სავალუტო რისკი

ჯგუფი დგას სავალუტო რისკის წინაშე რეალიზაციის, შესყიდვების და სესხების იმ პოზიციებზე, რომლებიც ლარის გარდა სხვა ვალუტაშია დენომინირებული. ვალუტა, რომელშიც ძირითადად დენომინირებულია ეს ოპერაციები არის აშშ დოლარი და ევრო.

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

ჯგუფის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის რისკზე ნომინალური ოდენობების მიხედვით, იყო შემდეგი:

'000 აშშ დოლარი	აშშ დოლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2020	ევროში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2020	აშშ დოლარში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2019	ევროში დენომინირებული 31 დეკემბერი 2019
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	88,986	1,109	11,508	117
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,746	11	5,885	9
საიჯარო ვალდებულება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(9,064)	-	(14,562)	-
	(17,871)	(44)	(18,218)	(392)
წმინდა დაქვემდებარება	63,797	1,076	(15,387)	(266)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი 2020	საშუალო განაკვეთი 2019	საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული განაკვეთი 31 დეკემბერი 2020	საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული განაკვეთი 31 დეკემბერი 2019
1 აშშ დოლარი	3.1097	2.8192	3.2766	2.8677
1 ევრო	3.5519	3.1553	4.0233	3.2095

მგრძნობელობის ანალიზი

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ლარის კურსის გონივრული შესაძლო გამყარება, ქვემოთ მოცემულის შესაბამისად, აშშ დოლართან და ევროსთან მიმართებაში იმოქმედებდა აშშ დოლარში და ევროში დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაზე და კაპიტალზე და მოგებაზე ან ზარალზე (დაბეგვრამდე) ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. ვალუტის მოძრაობას არ ექნება პირდაპირი გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე ან კაპიტალზე. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩებოდა და გამორიცხავს საპროგნოზო გაყიდვების და შესყიდვების ნებისმიერ გავლენას.

31 დეკემბერი 2020	მოგება ან ზარალი '000 აშშ დოლარი
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	(6,380)
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	(108)

31 დეკემბერი 2019	მოგება ან ზარალი '000 აშშ დოლარი
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	1,539
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	27

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის დასადგენად, ჯგუფის დაქვემდებარებებიდან რამდენი უნდა იყოს ფიქსირებული და რამდენი ცვლადი განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები. თუმცა, ახალი სესხების ან კრედიტების აღების დროს, გადაწყვეტილების მიღებისას, ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ მსჯელობას სესხის მოსალოდნელი სარგებლობის პერიოდის დასრულებამდე რომელი საპროცენტო განაკვეთი უფრო მომგებიანი იქნება ჯგუფისთვის - ფიქსირებული თუ ცვლადი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

საანგარიშგებო თარიღისთვის, ჯგუფის პროცენტის მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების პროფილი იყო შემდეგი:

	2020 '000 აშშ დოლარი	2019 '000 აშშ დოლარი
ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტები		
ფინანსური აქტივები	90,235	11,853
	90,235	11,853

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტებისთვის

ჯგუფი არ აღრიცხავს ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ან როგორც გასაყიდად გამიზნულს. შესაბამისად, საანგარიშგებო თარიღისთვის, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება ვერანაირ გავლენას ვერ მოახდენდა მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

21. შვილობილი კომპანიები

2016 წელს კომპანიამ შეიძინა შპს „დელტა კომმის“ 100%-იანი წილი (იხილეთ შენიშვნა 1 (b)). 2017 წლის 28 თებერვალს „დელტა კომმ“-მა შეირწყა ყველა შვილობილი, გარდა შპს „4 K Communication“-სა. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს „დელტა კომმი“ ფლობს წილს შემდეგ საწარმოებში:

შვილობილი კომპანია	რეგისტრაციის ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა	საკუთრება
შპს "4 K Communication"	სომხეთი	ინტერნეტ მომსახურების გაწევა	75%

22. კაპიტალური ვალდებულებები

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს აქვს დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულება 1,335 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (2019 წელს: 5,600 ათასი აშშ დოლარი) ძირითადი საშუალებების შესყიდვაზე.

23. პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების ეტაპზეა და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. ჯგუფს არ აქვს სრული სადაზღვევო ანაზღაურება მისი საწარმოო ქონების, საქმიანობის შეწყვეტის ან მესამე პირის ვალდებულებებზე ქონების ან გარემოს დაზიანებასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოიშობა ჯგუფის ქონებასთან ან ჯგუფის ოპერაციებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან. სანამ არ მოხდება ჯგუფის სათანადოდ დაზღვევა, იარსებებს რისკი იმისა, რომ ზარალი ან კონკრეტული აქტივების დაზიანება არსებით უარყოფით გავლენას იქონიებს ჯგუფის საოპერაციო და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

(ბ) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო წელი ღია რჩება საგადასახადო უწყებების მიერ განსახილველად, სამი თანმიმდევრული კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, კონკრეტულ ვითარებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო დიდი ხნით დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს ჯგუფისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შესძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

(ც) მარეგულირებელი გარემო

2020 წლის 19 ივლისს, საქართველოს პარლამენტმა მიიღო ცვლილებები "ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ" საქართველოს კანონში, რომელიც შემოთავაზებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიერ ("GNCC"). ცვლილებების თანახმად, კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას ენიჭება დისკრეციული უფლებამოსილება, დანიშნოს დროებითი მმართველი და შეაჩეროს რეგულირებული ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის წევრების უფლებამოსილება, თუ ორგანიზაცია დაარღვევს გარკვეულ ვალდებულებებს, რაც მოიცავს (მაგრამ არ შემოიფარგლება) ვალდებულებებს ბიზნესების და/ან აქტივების შეძენასთან, შერწყმასთან, ქსელზე წვდომასთან და ტარიფების რეგულირებასთან დაკავშირებით (ვალდებულებები „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 26-ე და 27-ე მუხლების შესაბამისად). კანონში ცვლილებების მიღებამდე კომუნიკაციების ეროვნული კომისია უფლებამოსილი იყო დაეკისრებინა გადასახადი და შეეჩერებინა რეგულირებული პირის უფლებამოსილება ზემოთ ჩამოთვლილი რომელიმე ვალდებულების დარღვევის შემთხვევაში. დროებითი მმართველის დანიშვნა ქმნის შუალედურ ზომას, რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ პირის მიმართ წერილობითი გაფრთხილება და ჯარიმა აღმოჩნდა არაეფექტური და უფლებამოსილების შეჩერება ქვეყნის საუკეთესო ეკონომიკურ ინტერესს ეწინააღმდეგება.

მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიის ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ კანონში შეტანილი ცვლილებები ინდუსტრიის მონაწილეებს დამატებით სანქციებს უწესებს, კომპანიას რეგულაციებთან შესაბამისობის ისტორია აქვს და აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა, რომ მომავალშიც უზრუნველყოს კანონმდებლობასთან და რეგულაციებთან შესაბამისობა.

24. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(ა) კონტროლის ურთიერთობები

ჯგუფის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანიაა შპს "International TC". ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი ფიზიკური პირია დოქტორი გიორგი ჯოხთაბერიძე.

ჯგუფის საბოლოო მშობელი კომპანია არ გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

(b) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასა და ოჯახის წევრებთან

(i) წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება წლის განმავლობაში, რომელიც თანამშრომელთა ხარჯებშია შესული, არის შემდეგი:

	2020 ‘000 აშშ დოლარი	2019 ‘000 აშშ დოლარი
ხელფასები და ბონუსები	<u>937</u>	<u>873</u>

(c) ოპერაციები საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ საწარმოებთან

(i) შემოსავალი

	გარიგების ღირებულება 2020	დაუფარავი ნაშთი 2020	გარიგების ღირებულება 2019	დაუფარავი ნაშთი 2019
‘000 აშშ დოლარი				
სხვა შემოსავალი	<u>-</u>	<u>16</u>	<u>-</u>	<u>18</u>

(ii) ხარჯები

	გარიგების ღირებულება 2020	დაუფარავი ნაშთი 2020	გარიგების ღირებულება 2019	დაუფარავი ნაშთი 2019
‘000 აშშ დოლარი				
სარეკლამო ხარჯები	<u>418</u>	<u>-</u>	<u>446</u>	<u>6</u>

	გარიგების ღირებულება 2020	დაუფარავი ნაშთი 2020	გარიგების ღირებულება 2019	დაუფარავი ნაშთი 2019
‘000 აშშ დოლარი				
ფასს 16-ის ფარგლებში დარიცხული პროცენტი/საიჯარო ხარჯი	<u>23</u>	<u>2</u>	<u>11</u>	<u>130</u>

25. COVID-19-ის გავლენა

2020 წლის დასაწყისში COVID-19-ის აფეთქებამ და მსოფლიოს გარშემო მისმა სწრაფმა გავრცელებამ, არსებითი გავლენა იქონია და ცვლილებები შეიტანა ბიზნეს გარემოში მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოშიც.

2020 წლის 11 მარტს, მსოფლიოს ჯანდაცვის ორგანიზაციამ კორონავირუსის პანდემია გამოაცხადა. COVID-19-ის საფრთხის საზოგადოების ჯანმრთელობისთვის შესაძლო სერიოზული ზემოქმედების საპასუხოდ, საქართველოს მთავრობამ ვირუსის შესაძლო გავრცელების საწინააღმდეგო ზომები მიიღო, რაც გამოიხატა საზღვრის კვეთაზე შეზღუდვების დაწესებით, უცხოელი სტუმრებისთვის ქვეყანაში შემოსვლის შეზღუდვით და ბიზნეს-საზოგადოებისთვის მითითების მიცემით, რომ თანამშრომლები დისტანციურად მუშაობის რეჟიმზე გადაიყვანონ. სოციალური დისტანცირების გაზრდის მიზნით, 2020 წლის უმეტესი პერიოდის განმავლობაში, შეჩერებულ იქნა სკოლების, რესტორნების, კინოთეატრების ფუნქციონირება და სპორტული ღონისძიებების მოწყობა.

კომპანია ამჟამად ბიზნეს უწყვეტობის გეგმის ფარგლებში მუშაობს და თანამშრომლები ძირითადად დისტანციურ რეჟიმში, სახლიდან მუშაობენ.

სატელეკომუნიკაციო სექტორი საქართველოში ერთ-ერთ ყველაზე გამძლე სექტორად არის მიჩნეული. სექტორში მოთხოვნა მომსახურებაზე სტაბილურია და სამუშაო ვალუტაში არ ჰქონია არსებითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე - წინა წელთან შედარებით, საერთო მოგება 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის 6%-ით შემცირდა, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო COVID-19-ის შეზღუდვების შედეგად, როუმინგული საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის შემცირებით.

თუმცა, 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მოგება დაბეგვრამდე 8%-ით გაიზარდა, რაც გამოწვეული იყო ფინანსური შემოსავლის ზრდით, წინა წელთან შედარებით.

COVID-19 პანდემიის ძირითადი გავლენა ბიზნესსა და ინდუსტრიაზე იყო შემდეგი:

- ტურიზმის დონის მნიშვნელოვანმა ვარდნამ უარყოფითად იმოქმედა ბაზარზე აქტიური სიმ ბარათების რაოდენობაზე და საზოგადოდ ხარჯვაზე როუმინგულ და სხვა მობილურ მომსახურებაში.
- გადაადგილებაზე დაწესებულმა შეზღუდვებმა მომხმარებლების მობილობის, ხარჯებისა და შეძენების (განსაკუთრებით მობილური მომსახურების) შენელება.
- საწარმოების დროებითმა დახურვამ და შედეგად მიღებულმა სატელეკომუნიკაციო მომსახურების დროებითმა შეჩერებამ პირდაპირი გავლენა იქონია კომპანიის კორპორატიული სეგმენტიდან მიღებულ შემოსავალზე.
- ადგილობრივი ვალუტის 12% -ით (წლის ბოლო გაცვლითი კურსის ცვლილება) გაუფასურებამ აშშ დოლარის მიმართ არასასურველი გავლენა იქონია ჯგუფის მომგებიანობაზე წარდგენის ვალუტაში.

მიუხედავად მოკლევადიანი უარყოფითი გავლენისა, ხელმძღვანელობა აკვირდება ადამიანების მუშაობასა და სწავლის სტილში, აღნიშნული შეფერხებით გამოწვეულ, სამომავლო ცვლილებათა დინამიკას. მიუხედავად იმისა, რომ ზოგიერთი მსგავსი ცვლილება შეიძლება დროებითი იყოს, ხელმძღვანელობა ვარაუდობს რომ დაჩქარებული დიგიტალიზაცია იქნება გრძელვადიანი და ეკონომიკის აღდგენასთან ერთად დამატებით საშუალებას მისცემს კომპანიას, რომ ისარგებლოს მზარდი მოხმარებით და მზარდი მოთხოვნით ციფრულ და OTT ('Over the top') მომსახურებაზე.

26. შეფასების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე; გარდა იმისა, რომ ძირითადი საშუალებები გადაფასებულ იქნა, ფასს-ების მიღების შემადგენელი ნაწილის სახით მოსალოდნელი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, ხოლო შემენილი ბიზნესების იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივები შეფასებული იქნა სამართლიანი ღირებულებით მათი შესყიდვის თარიღისთვის.

27. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ წარმოდგენილი სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში, და თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული ჯგუფის საწარმოების მიერ.

(a) კონსოლიდაციის საფუძველი

(i) საწარმოთა შერწყმა

საწარმოთა შერწყმა აღირიცხება შესყიდვის თარიღისთვის, რომელიც წარმოადგენს თარიღს როდესაც კონტროლი გადაეცემა ჯგუფს, შესყიდვის მეთოდის გამოყენებით.

ჯგუფი აფასებს გუდვილს შესყიდვის თარიღისთვის შემდეგნაირად:

- გადაცემული ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულება; დამატებული
- შეძენილ საწარმოში ნებისმიერი არამაკონტროლებელი წილების აღიარებული ოდენობა; დამატებული
- თუ საწარმოთა შერწყმა მიიღწევა ეტაპობრივად, შეძენილ საწარმოში ადრე არსებული კაპიტალის წილის სამართლიანი ღირებულება; გამოკლებული
- შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივების და ნაკისრი ვალდებულებების წმინდა აღიარებული ოდენობა (როგორც წესი, სამართლიანი ღირებულება).

როდესაც ნამეტი უარყოფითია, შესყიდვის ამონაგები ვაჭრობიდან დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადაცემული ანაზღაურება არ მოიცავს ადრე არსებული ურთიერთობების დაკმაყოფილებასთან დაკავშირებულ ოდენობებს. მსგავსი ოდენობები როგორც წესი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გარიგების ხარჯები, გარდა სესხებისა ან კაპიტალის ფასიანი ქაღალდების გამოშვებასთან დაკავშირებულისა, რომლებსაც ჯგუფი საწარმოთა შერწყმასთან დაკავშირებით გასწევს აღიარდება ხარჯად მათი გაწევისთანავე.

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურების ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით შესყიდვის თარიღისთვის. თუ პირობითი ანაზღაურება კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით, მისი გადაფასება არ ხდება და ანგარიშსწორება აღირიცხება კაპიტალის ფარგლებში. სხვა შემთხვევაში, პირობითი ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულების შემდგომი ცვლილებები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(ii) არამაკონტროლებელი წილები

არამაკონტროლებელი წილების შეფასება ხდება წილის მყიდველის იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილით შესყიდვის თარიღისთვის. შვილობილ კომპანიაში ჯგუფის წილის ცვლილება, რომელიც არ იწვევს კონტროლის დაკარგვას, აღირიცხება წილობრივი მონაწილეობის გარიგების სახით.

(iii) შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენს ჯგუფის მიერ კონტროლირებად საწარმოებს. ჯგუფი აკონტროლებს საწარმოს, როდესაც ის ექვემდებარება ან როდესაც მას აქვს უფლება ცვლად ამონაგებზე საწარმოში მისი ჩართულობიდან და როდესაც მას შესწევს უნარი იმოქმედოს ამგვარ ამონაგებზე საწარმოში მისი უფლებამოსილების გამოყენებით. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება შესულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კონტროლის დაწყების თარიღიდან, მისი დასრულების თარიღამდე. შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკები შეიცვალა, როდესაც საჭირო გახდა მათი ჯგუფის მიერ მიღებულ პოლიტიკებზე მორგება. შვილობილ კომპანიაში არამაკონტროლებელ წილთან დაკავშირებული ზარალი გადანაწილდება არამაკონტროლებელ წილებზე, მაშინაც კი თუ ამგვარი მოქმედება იწვევს არამაკონტროლებელი წილის დეფიციტურ ნაშთს.

(iv) კონსოლიდაციისას აღმოფხვრილი ოპერაციები

შიდაჯგუფური ნაშთები და ოპერაციები, ასევე ნებისმიერი არარეალიზებული შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც შიდაჯგუფური ოპერაციებიდან წარმოიშვება, კონსოლიდირებისას ელიმინირდება.

(b) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ინფორმაცია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკებზე რომლებიც კლიენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებს უკავშირდება წარმოდგენილია შენიშვნაში 5.

(c) ხარჯები

ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის პრინციპის საფუძველზე იმ სააღრიცხვო პერიოდში, რომელშიც ხდება შესაბამისი მომსახურების გაწევა.

(d) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

ჯგუფის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს:

- საპროცენტო შემოსავალს ინვესტირებულ თანხებზე;
- საპროცენტო ხარჯს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე;
- IRU ხელშეკრულებებიდან მიღებულ ავანსებთან დაკავშირებულ საპროცენტო ხარჯს;
- ფასს 16-ის ფარგლებში დარიცხულ საპროცენტო ხარჯს;
- უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ შემოსულობას ან ზარალს ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე;

საპროცენტო შემოსავალი და საპროცენტო ხარჯი აღიარდება მათი დარიცხვისთანავე მოგებაში ან ზარალში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები და ზარალი ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ბრუტო საფუძველზე.

(e) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ლარში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოდგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული, მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებადი ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული, შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებადი ღირებულების სხვაობას.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი ერთეულები, რომლებიც ფასდება ისტორიული ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების განხორციელების თარიღისათვის არსებული შესაბამისი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(f) თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი

დაქირავებულ პირთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და ხარჯად აღიარდება შესაბამისი მომსახურების გაწევისთანავე. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ფარგლებში, თუ ჯგუფს ექნება მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ეს თანხა დაქირავებული პირის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად და როდესაც ამგვარი ვალდებულება საიმედოდ შეიძლება იყოს შეფასებული.

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის უკავშირდება საწარმოთა შერწყმას, ან პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის. მიმდინარე გადასახადის ხარჯი ასევე მოიცავს წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერ კორექტირებას. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წლიდან და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა მოგვიანებით.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. თუმცა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად გადახდის ფაქტობრივი თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც დივიდენდები გაიცა.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს მოგების გადასახადის იმ კონკრეტულ ოპერაციებზე დარიცხვას, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებებს და დაშვებულ ფარგლებს გარეთ წარმომადგენლობით ხარჯებს. ჯგუფი ამგვარი ოპერაციის დაბეგვრას არ განიხილავს ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) ფარგლებში და გადასახადს ამგვარ ერთეულებზე აღრიცხავს როგორც გადასახადებს, მოგების გადასახადის გარდა.

(გ) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგის ღირებულება გამოიანგარიშება საშუალო შეწონილი ხარჯის პრინციპის საფუძველზე და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე, წარმოებასა და გადამუშავებაზე და პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომლებიც აუცილებელია მარაგების მოცემულ ადგილსა და მოცემულ მდგომარეობაში მოსაყვანად.

საქმიანობის ჩვეულებრივად მიმდინარეობის პირობებში, წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას, გამოკლებული სავარაუდო დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(h) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთის და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. მიწა ფასდება თვითღირებულებით, გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების თვითღირებულება 2008 წლის 1 იანვარს (ფასს-ებზე გადასვლის თარიღი) განისაზღვრა მოცემულ თარიღში მისი სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით.

აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მის შეძენასთან დაკავშირებულ პირდაპირ დანახარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის ღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯების ღირებულებისაგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე აქტივის დემონტაჟის, გატანის და ადგილმდებარეობის აღდგენითი დანახარჯების ღირებულებას. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ძირითადი საშუალების ღირებულების ნაწილის სახით.

თუ ძირითადი საშუალების ნაწილებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეულების სახით (ძირითადი კომპონენტები).

ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებულ ამონაგებსა და ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აღიარდება წმინდად მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ნაწილის შეცვლის ღირებულება აისახება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ სავარაუდოა რომ კომპონენტში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი შემოედინება ჯგუფში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზადმყოფ მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ხოლო შიდა ძალებით დამზადებული აქტივები - მათი დასრულების და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის თვითღირებულებიდან, რომელსაც გამოკლებული აქვს მისი ნარჩენი ღირებულება. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განცალკევებით ხორციელდება.

ცვეთა, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელ ნიმუშს. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადებია:

– შენობა-ნაგებობები	13-20 წელი
– სატელეკომუნიკაციო მოწყობილობები	4-20 წელი
– კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	2-5 წელი
– სატრანსპორტო საშუალებები	2-5 წელი
– საოფისე აღჭურვილობა	2-3 წელი

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს გადაიხედება და, შესაბამის შემთხვევაში კორექტირდება.

(i) არამატერიალური აქტივები

(i) გუდვილი

შვილობილი კომპანიების შეძენიდან წარმოქმნილი გუდვილი ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

(ii) სხვა არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის მიერ შეძენილი სხვა არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასრული სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ფასდებიან თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. შეძენილი არამატერიალური აქტივების თვითღირებულება წარმოადგენს ფულადი საფასურის ეკვივალენტს, თუ გადახდები გადავადებულია ჩვეულებრივ საკრედიტო ვადის მიღმა.

(iii) შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი დანახარჯის კაპიტალიზაცია ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის ზრდის მასთან დაკავშირებულ კონკრეტულ აქტივში განივებულ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს. ყველა სხვა ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, მათი გაწევისთანავე.

(iv) ამორტიზაცია

ამორტიზაცია დაანგარიშდება აქტივის თვითღირებულების ან თვითღირებულების ჩამნაცვლებელი სხვა თანხის გათვალისწინებით, მისი ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით.

ამორტიზაცია აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, არამატერიალური აქტივების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, იმ თარიღიდან, როდესაც ისინი გამოსაყენებლად ხელმისაწვდომი გახდება, რადგან აღნიშნული ყველაზე კარგად ასახავს აქტივში განივებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელ ფორმას. მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადებია:

– ლიცენზიები	9-15 წელი
– პროგრამული უზრუნველყოფა	2-10 წელი
– მომხმარებელთა სია	10 წელი

ამორტიზაციის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს გადაიხედება და, შესაბამის შემთხვევაში იცვლება.

(j) იჯარები

ჯგუფმა ფასს 16 იჯარები 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა. ჯგუფმა ფასს 16-ი მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით გამოიყენა და მაშასადამე, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული და კვლავ ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში არის წარმოდგენილი.

ხელშეკრულების დადებისას, ჯგუფი განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, ჯგუფი ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

მეიჯარეს აღრიცხვა რჩება მსგავსი ადრე გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკებისა.

(i) როგორც მოიჯარე

ჯგუფი აღიარებს აქტივს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირ გაწეული ხარჯები და აქტივის დაშლის და შესაბამისი აქტივის გატანის ან მისი აღდგენის ან იმ ტერიტორიის აღდგენის ხარჯები სადაც აღნიშნული აქტივი მდებარეობდა, გამოკლებული ნებისმიერი მიღებული საიჯარო სტიმულირება.

შემდგომ ხდება „აქტივი გამოყენების უფლებით“ ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყებიდან მისი დასრულების თარიღამდე, გარდა შემთხვევებისა როდესაც იჯარა გადასცემს შესაბამისი აქტივის მფლობელობას ჯგუფს იჯარის ვადის ბოლოს, ან იმ შემთხვევაში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით თვითღირებულება ასახავს ჯგუფის მხრიდან შესყიდვის შესაძლებლობის გამოყენებას. ამ შემთხვევაში მოხდება „აქტივი გამოყენების უფლებით“ ცვეთა შესაბამისი აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე, რომელიც ძირითადი საშუალებების მსგავს საფუძველზე განისაზღვრება. ამასთანავე, „აქტივი გამოყენების უფლებით“ პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც არ არის გადახდილი დაწყების თარიღისათვის, დისკონტირებულია იჯარაში ჩართული საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა დროულად ვერ ხერხდება, ჯგუფის მზარდი სასესხო განაკვეთით. როგორც წესი, ჯგუფი დისკონტირების განაკვეთად მის მზარდ სასესხო განაკვეთს იყენებს.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის „არსებით“ ფიქსირებულ გადახდებს.

საიჯარო ვალდებულება შემდგომ გაზრდილია საპროცენტო ხარჯით საიჯარო ვალდებულებაზე და შემცირებულია განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ის გადაფასებულია თუ ჯგუფი შეცვლის მის შეფასებას იმისა გამოიყენებს თუ არა ის შესყიდვის, გახანგრძლივების ან შეწყვეტის შესაძლებლობას ან არსებობს თუ არა გადახდილი არსებითი ფიქსირებული საიჯარო გადახდა.

როდესაც საიჯარო ვალდებულება მსგავსი გზით გადაფასდება, ხდება აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირება, ან აღრიცხულია მოგებაში ან ზარალში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულება შემცირებულია ნულამდე.

ჯგუფმა აირჩია გამოიყენოს ერთი დისკონტირების განაკვეთი მსგავსი მახასიათებლების მქონე იჯარების პორტფელზე. ჯგუფმა აირჩია გამოიყენოს პორტფელის აღრიცხვა მსგავსი მახასიათებლების მქონე იჯარებისთვის.

ჯგუფმა აირჩია არ აღიაროს აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებები დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე, გადაცემის ხაზების ბოძებზე წვდომის ქირაობის ჩათვლით. ჯგუფი აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

საიჯარო ვადა ასახავს ჯგუფის გონივრულ შეფასებას იმ პერიოდისა რომლის განმავლობაშიც შესაბამისი აქტივი იქნება გამოყენებული. საიჯარო ვადის განსაზღვრისას ჯგუფი აფუძნებს მის მსჯელობას კონტრაქტის და შესაბამისი აქტივის ფართო ეკონომიკაზე და არა მხოლოდ სახელშეკრულებო პირობებზე, რაც იძლევა საშუალებას, რომ ფაქტორები როგორებიცაა ეკონომიკური ჯარიმები, საკანონმდებლო მიდგომა იჯარის განახლებაზე, მოსალოდნელი ცვლილებები რეგულაციებში და ჯგუფის სამომავლო ბიზნეს გეგმები ეფექტურად იყოს ასახული საიჯარო ვადის შეფასებაში.

(k) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

კომპანია სავაჭრო მოთხოვნებს და გამოშვებულ სასესხო ფასიან ქაღალდებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღისთვის. ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება ვაჭრობის თარიღში, როდესაც ჯგუფი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე.

ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება (თუ სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულ ერთეულს არ წარმოადგენს) საწყის ეტაპზე აღირიცხება სამართლიან ღირებულებას დამატებული მის შემენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად აღირიცხება გარიგების ფასით.

(ii) კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება: ამორტიზირებული ღირებულებით; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ვალის ინვესტიცია; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - კაპიტალის ინვესტიცია; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

პირველადი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ ჯგუფი არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ვალის ინვესტიცია შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ყველა ფინანსური აქტივი რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური ვალდებულებები - კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და ამონაგები და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება - ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის კლასიფიცირდება როგორც სავაჭროდ ფლობილი, წარმოებული ან გამიზნულია ესეთად თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა ამონაგებით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და უცხოური გაცვლითი კურსიდან ამონაგები და ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ამონაგები ან ზარალი ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ცვლილება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, ჯგუფმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუარა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

ჯგუფი ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუარა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. ჯგუფი აფასებს არსებითია თუარა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლის საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

ჯგუფი ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება უზრუნველყოფაში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;

თუ ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული შეცვლილი აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ ცვლილების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოგებისა ან ზარალის კორექტირებას მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საფასური აკორექტირებს შეცვლილი ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური აქტივის ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილპირობებიან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ცვლილება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც ცვლილება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი აღიარებს ესეთი ცვლილებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, ცვლილების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ არის მიჩნეული კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, ჯგუფი ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

ჯგუფი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. ჯგუფი ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების ვალუტაში;
- ცვლილება უზრუნველყოფაში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
- კონვერტაციის შესაძლებლობის დამატება;
- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციაში.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ ვალის ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ მოგებასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც ჯგუფი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ჯგუფი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

ჯგუფი დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივების აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის. ჯგუფი ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც კორექტირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულადი აქტივების და ვალდებულებების გადაცემის ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(v) ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ჯგუფს ამყამად აქვს იურიდიული უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

(l) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით.

დამატებით გადახდილი კაპიტალის ზრდა ხდება აქციონერებისგან საბაზროზე დაბალი განაკვეთის მქონე სესხების მიღების გზით. აქციონერებისგან მიღებული საბაზროზე დაბალი განაკვეთის მქონე სესხების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირდება საბაზრო განაკვეთის გამოყენებით. დისკონტირება აღიარდება პირდაპირ კაპიტალში გადავადებული გადასახადის გამოკლებით.

(m) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვებს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე:

ჯგუფი აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სასესხო ფასიანი ქაღალდები რომლებსაც სააღრიცხვო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა სასესხო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას, ჯგუფი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ როდესაც:

- არ არის სავარაუდო რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს ჯგუფის მიმართ, ჯგუფის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის ფლობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსური აქტივი 120 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია.

ჯგუფი მიიჩნევს, რომ სესხის უზრუნველყოფას აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი როდესაც მისი საკრედიტო რეიტინგი ტოლია გლობალურად მიღებული განმარტებისა „ინვესტიციის ხარისხი“.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებისაგან (ან უფრო მოკლე ვადაში თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოხმარების ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდს რომლის განმავლობაშიც ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის ალბათობაზე დაფუძნებული სავარაუდო საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო ზარალი აღირიცხება ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულებით (ანუ სხვაობა ორგანიზაციიდან ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ მისაღებ ფულად ნაკადებს შორის).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი სააღრიცხვო პერიოდის დასაწყისში, ჯგუფი აფასებს არის თუ არა ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებული კრედიტით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია კრედიტით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- მსესხებლის ან ემიტენტის არსებითი ფინანსური სირთულები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი, ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ჯგუფის მიერ წინსწრების ან სესხის რესტრუქტურიზაცია იმ პირობებით, რომლებსაც ჯგუფი სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებლის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაცია; ან
- ფინანსური სირთულების გამო ფასიანი ქაღალდების აქტიური ბაზრის გაქრობა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში

ზარალის რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, აკლდება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოწერილია როდესაც ჯგუფს აღარ აქვს მისი მთლიანობაში ან ნაწილობრივ ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს ჩამოსაწერ ოდენობას და ვადებს, იმის მიხედვით არის თუ არა გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ მოხერხდება თანხის ამოღება. ჯგუფი აღარ ელის მნიშვნელოვანი ოდენობის ამოღებას ჩამოწერილი თანხიდან. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას ჯგუფის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(ii) არაფინანსური აქტივები

ჯგუფის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების და გადავადებული საგადასახადო აქტივების გარდა) გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის აღდგენადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ფულადი შემოძინებებისგან. ჯგუფის კორპორატიული აქტივები არ ქმნიან ცალკეულ ფულადი ნაკადების შემოძინებებს და გამოიყენებიან ერთზე მეტი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის მიერ. კორპორატიული აქტივები განაწილებულია ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე გონივრულ და თანმიმდევრულ საფუძველზე და მოწმდება გაუფასურებაზე იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შემოწმების ნაწილის სახით რომელსაც კორპორატიული აქტივი მიეკუთვნება.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში შემავალი აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე პროპორციულობის პრინციპით და ამცირებს მას.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება ყველა საანგარიშგებო თარიღისთვის იმის თაობაზე, შემცირდა თუ არა ზარალი ან კვლავაც არსებობს თუ არა ზარალი. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია თუ აღდგენადი ღირებულების დასადგენად გამოყენებულ შეფასებებშია ცვლილება. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რაც იქნებოდა განსაზღვრული (ცვეთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით) გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(n) ფინანსური გარანტიები

ფინანსური გარანტიები წარმოადგენს ხელშეკრულებებს, რომლის მიხედვითაც ჯგუფს მოეთხოვება კონკრეტული გადახდების განხორციელება, რათა მფლობელს აუნაზღაუროს ზარალი რომელსაც ის გასწევს რადგან კონკრეტული მევალე ვერ ახერხებს გადახდის განხორციელებას მისი ვადის დადგომის დროს, სასესხო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად.

გაცემული ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით. შემდგომ, ისინი ფასდება შემდეგნაირად: ფასს 9-ის მიხედვით განსაზღვრულ ზარალის რეზერვსა და თავდაპირველად აღიარებულ ოდენობას (გამოკლებული, შესაბამისობის შემთხვევაში, ფასს 15-ის პრინციპების მიხედვით აღიარებული შემოსავლის კუმულაციური ოდენობა) შორის უდიდესით.

28. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები რომლებიც 2020 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ჯგუფს ჯერ არ ჰქონდა აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი კორექტირებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო კონცესიები (ფასს 16-ის კორექტირება).
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის კორექტირებები).
- კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებები (ფასს 3-ის კორექტირებები);
- ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის კორექტირებები).
- ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები და ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებების კორექტირებები.

29. საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი მოვლენები

2021 წლის პირველ მეოთხედში, აქციონერებზე დივიდენდის სახით გაიცა 79.5 მილიონი აშშ დოლარი.

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

შპს “მაგთიკომი”

ჩვენი საცნობარო ნომერი: ge/1/087/21

პოლიტკოვსკაის ქ. №7.

16/09/2021

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2020 წლის 16 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობითი ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2020 წლის 16 სექტემბრით, გამოცემულია ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2021 წლის 31 მარტს, არ ეხება მმართველობითი ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2021 წლის 31 მარტის შემდეგ. მმართველობითი ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცემთ რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

ირინა გევორგიანი

აუდიტის პარტნიორი

შპს „KPMG Georgia“

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

შპს „მაგთიკომი“

ჩვენი საცნობარო ნომერი: ge/1/087/21

პოლიტკოვსკაის ქ. №7.

16/09/2021

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2020 წლის 16 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობითი ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2020 წლის 16 სექტემბრით, გამოცემულია ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2021 წლის 31 მარტს, არ ეხება მმართველობითი ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2021 წლის 31 მარტის შემდეგ. მმართველობითი ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცემთ რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

ირინა გვორდიანი

აუდიტის პარტნიორი

შპს „KPMG Georgia“

მაგთიკომის ჯგუფის
მმართველობის კონსოლიდირებული
ანგარიშგება

2020 წელი

სარჩევი

1. ჯგუფის შესახებ	3
1.1. ორგანიზაცია	3
1.2. მფლობელები და შვილობილი კომპანიები	3
1.3. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ბიზნეს პროფილი	3
2. სეგმენტები და მისი ძირითადი მოთამაშეები	4
2.1 მობილური საკომუნიკაციო ბიზნესი	4
2.2 ფიქსირებული ტელეფონია	7
2.3 ფართოზოლოვანი საკაბელო ქსელით ინტერნეტის მიწოდება (ISP)	8
2.4 მაუწყებლობის ტრანზიტი	8
3. საკანონმდებლო და სხვა რეგულაციები	9
4. ჯგუფში შემავალი კომპანიების სტრატეგია და მიზნები	13
5. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები	15
6. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ძირითადი რისკები	18
7. კომპანიის აბონენტთა მომსახურებისა და რეალიზაციის პუნქტები	19
8. მაგთიკომის და დელტაკომმის თანამშრომლები	19
9. COVID 19-ის გავლენა	20
10. დოკუმენტში გამოყენებულ ტერმინთა განმარტებები	21

1. ჯგუფის შესახებ

1.1. ორგანიზაცია

შპს „მაგთიკომი“ წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას „მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის“ შესაბამისად და მისი რეგისტრაციის ნომერია: 5/4-385.

შპს „მაგთიკომი“ დაფუძნდა 1996 წლის 12 თებერვალს და კომერციული საქმიანობა 1997 წლის 22 სექტემბერს დაიწყო. „კომპანიის“ რეგისტრირებული ოფისი მდებარეობს შემდეგ მისამართზე: საქართველო, თბილისი 0186, პოლიტკოვსკაიას ქ. №7.

1.2. მფლობელები და შვილობილი კომპანიები

შპს „მაგთიკომი“-ს მფლობელები არიან „International Telcell Cellular, LLC“, ამერიკის შეერთებულ შტატებში რეგისტრირებული კომპანია, რომელიც ფლობს კომპანიის 51%-ს და „Telcell Wireless, LLC“, ამერიკის შეერთებულ შტატებში რეგისტრირებული კომპანია, რომელიც კომპანიაში 49%-იანი წილის მფლობელია. კომპანიის მაკონტროლებელ მხარეს წარმოადგენს დოქტორი გიორგი ჯოხთაბერიძე.

2016 წლის 21 ნოემბერს შპს „მაგთიკომმა“ შეიძინა შპს „დელტაკომი“-ს 100%-იანი წილი და 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით წარმოადგენს შპს „მაგთიკომი“-ს ერთადერთ შვილობილ კომპანიას. შპს „დელტაკომი“-ს ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საკუთარი ოპტიკურ-ბოჭკოვან მაგისტრალში გაუნათებელი ღერების ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით (IRU) გადაცემა, მასზე მესამე პირების დაშვების უზრუნველყოფის მიზნით და აღნიშნული მაგისტრალის ტექნიკური მხარდაჭერის მომსახურება.

1.3. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ბიზნეს პროფილი

მაგთიკომი საქართველოში მოქმედი ერთ-ერთი უდიდესი ტელესაკომუნიკაციო კომპანიაა, რომელიც თავის შვილობილ კომპანიასთან, შპს „დელტაკომთან“, ერთად 3 მილიონზე მეტ მომხმარებლებს სთავაზობს შემდეგ ბიზნეს მიმართულებების პროდუქტებს:

- 2 ტიპის ტელეფონიას - მობილური და ფიქსირებული;
- 2 ტიპის ინტერნეტს - მობილური და ფიქსირებული;
- 2 ტიპის ტელევიზიას - თანამგზავრული და IPTV;
- ოპტიკურ-ბოჭკოვან მაგისტრალში გაუნათებელი ღერების ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით (IRU) გადაცემა და ტექნიკური მხარდაჭერა;
- კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაცია და მომსახურება.

მაგთიკომის მომსახურების მიღება შესაძლებელია კომპანიის კუთვნილ 50 ოფისსა და ქვეყანაში არსებულ 85 საზოგადოებრივ ცენტრში, რაც რეგიონებისა და სოფლების მცხოვრებლებს კომპანიის სერვისებზე ხელმისაწვდომობას უზრდის.

დამატებით, მაგთიკომი მაქსიმალურად უმარტივებს მომხმარებლებს მომსახურებებთან დისტანციურ წვდომას.

- აპლიკაცია MyMagti - სმარტფონში მაგთის ოფისის ფუნქციით;
- სერვის მენიუ (*111#OK) - მომსახურების მიღება მობილური ტელფონით;
- ცხელი ხაზი - 24-საათიანი მომსახურებით;
- ვებ-ჩატი და ფეისბუქის მესინჯერი - (9:00-დან 24:00 საათამდე);
- ვებგვერდი - სამენოვანი ვებგვერდი ინფორმაციის და მომსახურებების მისაღებად.

კომპანია მაგთიკომის შვილობილი კომპანიის, დელტა კომმის ერთ-ერთ ძირითად საქმიანობას საკუთარი ოპტიკურ-ბოჭკოვან მაგისტრალში გაუნათებელი ღერების ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით (IRU) გადაცემა, მასზე მესამე პირების დაშვების უზრუნველყოფის მიზნით და აღნიშნული მაგისტრალის ტექნიკური მხარდაჭერის მომსახურება წარმოადგენს. გარდა ამისა, დელტა კომმი საქართველოს ტერიტორიაზე საბითუმო ფიქსირებული ინტერნეტის ერთ-ერთი მიმწოდებელია. იგი ასევე არის IBM, CISCO SYSTEMS, LENOVO, Dell, Juniper, Tripp Lite და Pelco-ს ოფიციალური წარმომადგენელი საქართველოში. კორპორატიული კლიენტების მოთხოვნიდან გამომდინარე ახდენს აღნიშნული ბრენდების პროდუქციის რეალიზაციას და ტექნიკურ მხარდაჭერას.

2. სეგმენტები და მისი ძირითადი მოთამაშეები

2.1 მობილური საკომუნიკაციო ბიზნესი

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, შპს „მაგთიკომი“ მობილური საკომუნიკაციო ბაზარზე კომერციულ საქმიანობას აწარმოებს 1997 წლიდან. ამ მიმართულებით ბაზარზე სხვა მსხვილი ოპერატორები არიან კომპანია სს „სილქნეტი“ და კომპანია შპს „ვიონი საქართველო (ბილაინი)“.

ჯგუფი ორიენტირებულია მობილური კავშირგაბმულობის ქსელის დაფარვის ზონის გაფართოებაზე და თანამედროვე ტექნოლოგიური ინოვაციების დანერგვაზე, როგორც მობილურ ბიზნესში, ასევე დანარჩენ ბიზნეს მიმართულებებზე.

„მაგთიკომი“ საკომუნიკაციო ბაზარზე, დაფარვის ყველაზე ვრცელი არეალით გამოირჩევა და მოიცავს საქართველოს კონტროლირებადი დასახლებული ტერიტორიის 98%-ს.

მაგთიკომი მობილური კომუნიკაციის განვითარების ყველა საფეხურს მოიცავს: 2G, 2.5G, 3G, 3.5G, 4G (LTE) და 4.5G (LTE-Advanced) ტექნოლოგიებს. აღსანიშნავია, რომ საქართველოში პირველად, მხოლოდ მაგთიკომის აბონენტებს ჰქონდათ შესაძლებლობა, მსოფლიოში უახლესი ტექნოლოგიით - 4.5G (LTE Advanced)-ით ესარგებლათ. დღეისთვის საქართველოში მხოლოდ მაგთიკომის აბონენტებს აქვთ მაღალი გარჩევადობის მობილური ხმოვანი სერვისით (VoLTE – Voice over LTE) სარგებლობის საშუალება.

2020 წელს საერთაშორისო კომპანია Umlaut-მა, მობილური ქსელების ტესტირებაში მსოფლიო ლიდერმა, გამოავლინა, რომ მაგთიკომის ქსელი საუკეთესოა მობილური ინტერნეტის,

ხმოვანი სერვისების და აპლიკაციების მოხმარების ხარისხით, რისთვისაც Best in Test სერტიფიკატი მიანიჭა.

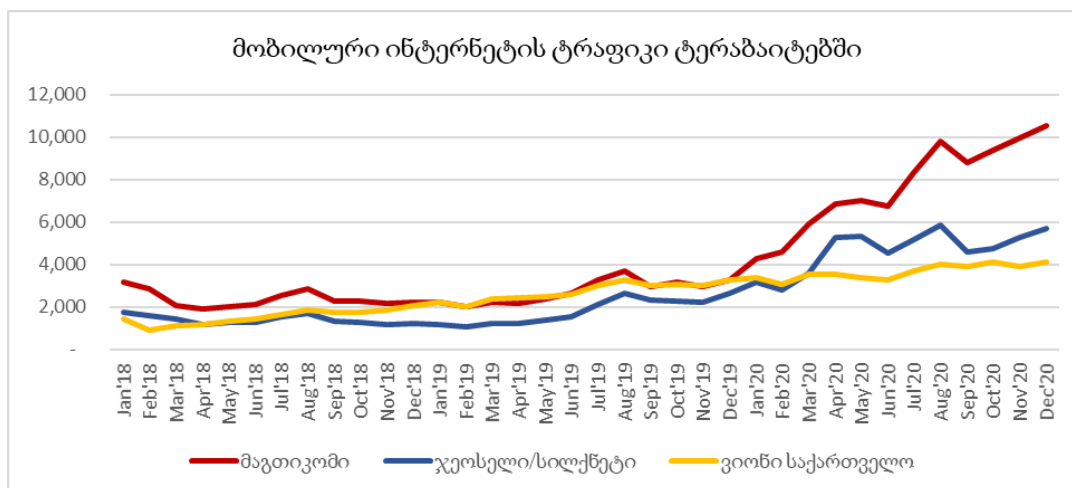
ყოველივე ზემოთ აღნიშნული მაგთიკომს საშუალებას აძლევს შეინარჩუნოს ლიდერის პოზიცია მობილური მომსახურების ბაზარზე, როგორც შემოსავლების (45.5% ბაზრის წილი 2020 წელს), ასევე აბონენტთა რაოდენობის (40.4% ბაზრის წილი 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით) კუთხით.

მონაცემები მობილური კავშირგაბმულობის ბაზარზე არსებული წილების შესახებ:

შემოსავლების წილი	2018	2019	2020	აბონენტების წილი	2018	2019	2020
მაგთიკომი	46.8%	46.1%	45.5%	მაგთიკომი	40.4%	40.2%	40.4%
ჯეოსელი/სილქნეტი	36.8%	35.8%	36.5%	ჯეოსელი/სილქნეტი	36.3%	34.6%	33.9%
ვიონი საქართველო	16.3%	18.1%	18.1%	ვიონი საქართველო	23.3%	25.2%	25.6%

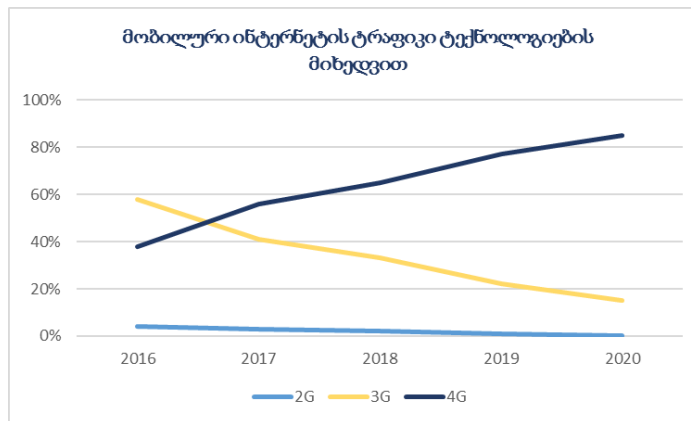
* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.comcom.ge.

ბოლო წლების განმავლობაში, მობილური კავშირგაბმულობის ბიზნესში ერთ-ერთ ყველაზე მოთხოვნად სერვისს მობილური ინტერნეტი წარმოადგენს. მზარდი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, მაგთიკომი მუდმივად ახორციელებს დამატებით ინვესტიციებს ქსელის გაფართოვებისა და მოდერნიზაციის მიზნით. შედეგად, 2020 წელს Covid19-ით გამოწვეული პანდემიის გამოწვევებს ჯგუფი მომზადებული შეხვდა და მობილურ ინტერნეტზე მოხმარების მკვეთრი ზრდის პირობებშიც კი უწყვეტ რეჟიმში აწვდიდა საკუთარ აბონენტებს უმაღლესი ხარისხის საკომუნიკაციო სერვისებს. ქვემოთ მოცემულ გრაფიკზე შეგიძლიათ იხილოთ 2020 წელს მობილური ინტერნეტის მოხმარება ოპერატორების ჭრილში:

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.comcom.ge.

აღსანიშნავია, რომ 2020 წელს, ისევე როგორც წინა პერიოდებში, ბაზარზე მობილური ინტერნეტის ტრაფიკის ზრდის უდიდესი ნაწილი 4G ინტერნეტ ტრაფიკის ხარჯზე მოხდა. 2020 წელს მობილურ ბაზარზე მთლიანი მობილური ინტერნეტ ტრაფიკის 85%, ხოლო მაგთიკომის შემთხვევაში 85.6% 4G ტექნოლოგიაზე მოდის:

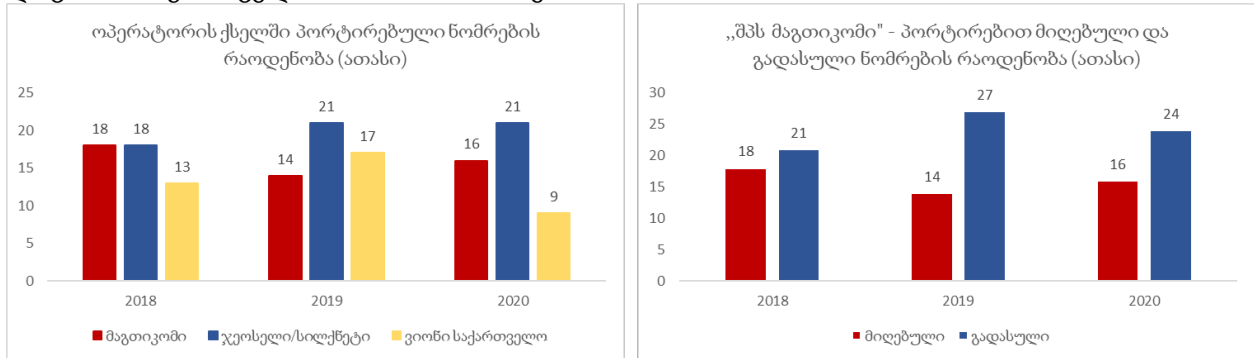
* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის „წლიური ანგარიშგება 2020“-დან.

2020 წლის ბოლოსთვის ინტერნეტ მომსახურებით აბონენტების მთლიანი ბაზრის 64% სარგებლობდა, რაც 3.26 მლნ. აბონენტს შეადგენს. 2020 წელს მობილური ინტერნეტ ტრაფიკი რეკორდულად მზარდია. მობილური მომსახურების აბონენტებმა 188 პეტაბაიტამდე მობილური ინტერნეტი მოიხმარეს. ეს მოცემულობა განპირობებულია როგორც მობილური ინტერნეტის მომხმარებელთა რაოდენობის ზრდით, ასევე, ბაზარზე ახალი თაობის ტელეფონების რაოდენობის ზრდით, 4G ქსელისა და მომსახურების განვითარებით, რასაც დამატა ინტერნეტზე გაზრდილი მოთხოვნა პანდემიიდან გამომდინარე. 2020 წელს ყველაზე დიდი რაოდენობის ინტერნეტი (მთლიანი მოხმარების 48%) მაგთიკომის აბონენტებმა მოიხმარეს. 2020 წლის განმავლობაში, საშუალო თვიური მოხმარება 7.0 გბ-ს შეადგენდა, რაც წინა წელთან შედარებით 107%-ით მეტია. 2020 წლის IV კვარტლის მონაცემებით, მაგთიკომის აბონენტები ყველაზე მეტ ინტერნეტს - საშუალოდ 11.2 გბ-ს მოიხმარდნენ.

2013 წლიდან სახელმწიფო მობილური (ფიჭური სატელეფონო) მომსახურების შეძენას ახორციელებს კონსოლიდირებული ტენდერის საფუძველზე, რომელიც იმართება ყოველწლიურად. მაგთიკომი ზედიზედ 6-ჯერ გახდა აღნიშნული ტენდერის გამარჯვებული. მიუხედავად იმ ფაქტისა, რომ მაგთიკომი არ არის ერთადერთი გამარჯვებული კომპანია (ტენდერში ასევე გაიმარჯვეს კომპანია ჯეოსელმა და ვიონმა), მაგთიკომი მობილურ (ფიჭურ სატელეფონო) მომსახურებას უწევს ყველა ძირითად/მნიშვნელოვან სამინისტროს და სახელმწიფო დაწესებულებას. თავის მხრივ, სახელმწიფო დაწესებულებების არჩევანს განაპირობებს მაგთიკომის ხარისხიანი და მრავალფეროვანი სატელეკომუნიკაციო მომსახურებები და მათი სტაბილურად მიწოდების შესაძლებლობა საქართველოს ტერიტორიის თითქმის ყველა წერტილში (სატელეკომუნიკაციო მომსახურებების მიწოდების კუთხით მაგთიკომს საქართველოში გააჩნია ყველაზე დიდი დაფარვის არეალი).

2007 წლიდან მაგთიკომმა GGN (Georgian Government Network) პროექტის ფარგლებში უზრუნველყო საქართველოს ყველა სახელმწიფო სტრუქტურის ერთიან ინტერნეტქსელში გაერთიანება. ხოლო, 2009 წელს, მაგთიკომმა ერთიანი საგანმანათლებლო ინტერნეტქსელი შექმნა და საქართველოს ყველა რესურსცენტრი და საჯარო სკოლა ჩართო, რის შედეგადაც საქართველოში პირველად ჩატარდა ელექტრონული გამოცდები და ქვეყანა მიუახლოვდა ევროპულ სტანდარტებს, ასევე მოსახლეობას გაუზიარა საჯარო სერვისებზე ინტერნეტით წვდომის შესაძლებლობა და გაიზარდა საჯარო სამსახურების ეფექტურობა, მომსახურების ხარისხი და იმიჯი.

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის დადგენილების თანახმად, 2010 წლიდან აბონენტს საშუალება აქვს პორტირებისას (მობილური ოპერატორის შეცვლისას) შეინარჩუნოს იგივე სააბონენტო ნომერი. 2020 წელს მობილური ოპერატორების ქსელში 46 ათასი ნომრის პორტირება განხორციელდა: მაგთიკომის ქსელში - 16 ათასი, ჯეოსელი/სილქნეტში - 21 ათასი და ვიონი საქართველოში - 9 ათასი ნომერი.

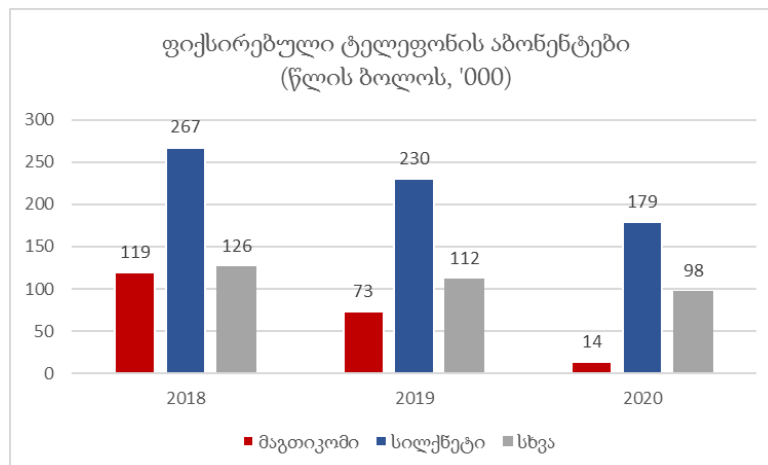
* მონაცემები პორტირებაზე აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის „წლიური ანგარიშგება 2020“-დან.

2.2 ფიქსირებული ტელეფონია

ფიქსირებული ტელეფონიის აბონენტების (შესაბამისად, შემოსავლებისა და ტრაფიკის) შემცირება როგორც მთელს მსოფლიოში, ასევე საქართველოში არსებული ტენდენციაა, რაც უმთავრესად მობილური კომუნიკაციებით ფიქსირებული ტელეფონიის ჩანაცვლების შედეგია. საქართველოს ფიქსირებული ტელეფონის ბაზარზე აბონენტების რაოდენობა, 2019 წლის დეკემბრიდან 2020 წლის დეკემბრამდე 23.7%-ით შემცირდა, ხოლო შემოსავალი 14.7%-ით. შესაბამისად, აღნიშნულ პერიოდში კლება შეინიშნება მაგთიკომის სააბონენტო ბაზაში (79.3%) და შემოსავლებში (44.1%).

ფიქსირებული ტელეფონით მომსახურებაში გამოიყოფა ორი ძირითადი მიმართულება:

- უსადენო “მაგთიფიქსი”;
- სადენიანი ფიქსირებული VOIP.

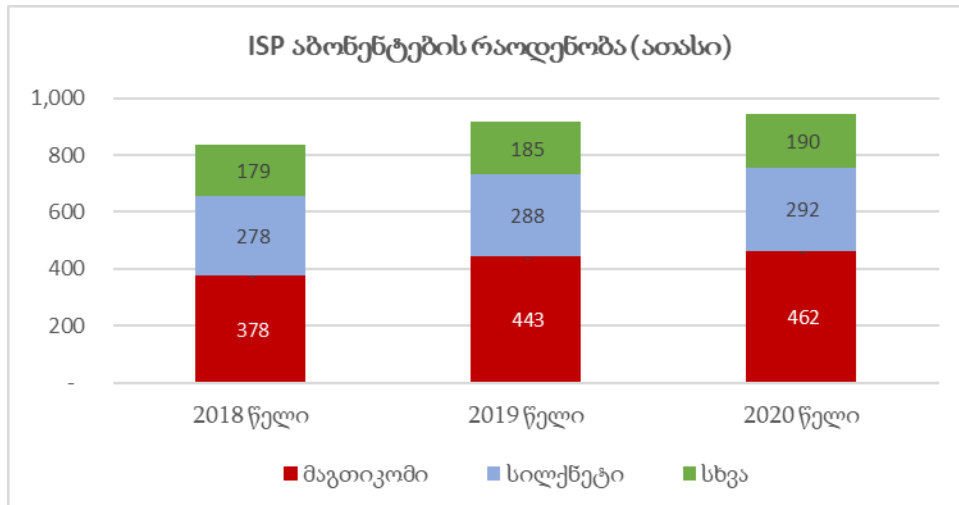
* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.comcom.ge.

ფიქსირებული ტელეფონის (CDMA და PSTN) ბაზარზე აბონენტების რაოდენობით ბაზრის 61.8% უკავია კომპანია სს სილქნეტს, შპს მაგთიკომს - 4.7% (2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით).

2.3 ფართოზოლოვანი საკაბელო ქსელით ინტერნეტის მიწოდება (ISP)

2016 წელს მაგთიკომმა შეისყიდა შპს „კავკასუს ონლაინ“-ს (ISP და IPTV ბაზრის ერთ-ერთი წამყვანი მოთამაშე) საცალო ბიზნესი და 2016 წლის მესამე კვარტლიდან დაიწყო ISP სერვისების მიწოდება.

მაგთიკომი ISP ბაზარზე შესვლის შემდეგ მოცულობით ინვესტიციებს ახორციელებს არსებული ქსელის მოდერნიზაციისთვის და გაფართოებისთვის. შედეგად, 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მაგთიკომი ინარჩუნებს ბაზრის ლიდერის პოზიციას როგორც აბონენტების, ისე შემოსავლების კრილში და შესაბამისად ბაზრის 48.9% და 46.8% უკავია.

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.comcom.ge.

2.4 მაუწყებლობის ტრანზიტი

მაგთიკომი მომხმარებელს სთავაზობს ორი ტიპის სატელევიზიო მომსახურებას: თანამგზავრულს და IPTV-ს. ჯგუფმა თანამგზავრული ტელევიზია ბრენდ „მაგთისატი“-ს მეშვეობით აბონენტებს 2012 წლის დასაწყისიდან შესთავაზა, რომელიც დღეს ქვეყნის ნებისმიერ წერტილში მაღალი ხარისხის ტელემაუწყებლობის ტრანზიტს უზრუნველყოფს. თანამგზავრული ტელევიზიის სეგმენტზე მაგთიკომი უმსხვილესი მოთამაშეა თავისი 89.1% სააბონენტო საბაზრო წილით და მის ქსელში ჩართული 40 ათასზე მეტი აბონენტი. მაგთიკომმა ევროპის ყველაზე მაღლა დასახლებული სოფელი - უშგული 100%-ით მოიცვა და 2015 წლიდან იქ მცხოვრები ყველა ოჯახი უფასოდ იღებს სატელიტურ ტელევიზიას.

აღსანიშნავია, რომ თანამგზავრული მაუწყებლობის ტრანზიტის უზრუნველყოფის მიზნით ჯგუფს იჯარით აქვს აღებული სატელიტური თანამგზავრის 4 ტრანსპონდერი. ეს ყოველივე კი სოლიდურ თანხებთანაა დაკავშირებული, რაც მოცემულ ბიზნესს ზარალიანს ხდის.

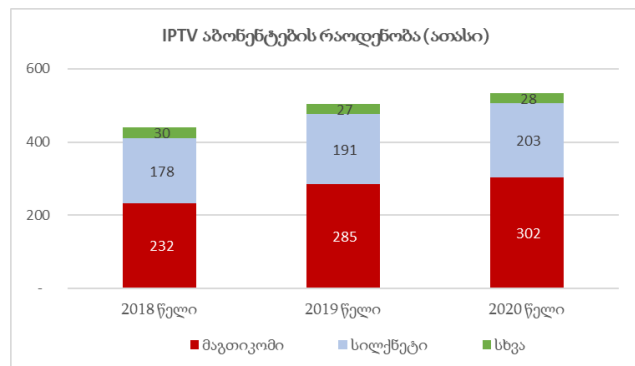
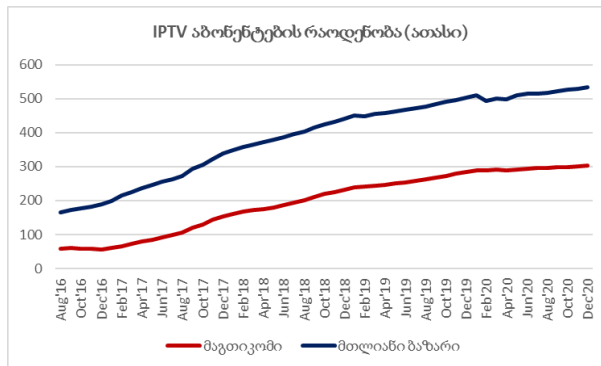
კომპანიამ 2016 წლის 1 აგვისტოდან დაიწყო IP ტექნოლოგიაზე დაფუძნებული (IPTV) სატელევიზიო ტრანზიტული მაუწყებლობა.

მაგთიკომმა, 2016 წელს შეძენილი ISP და IPTV ქსელის გაფართოების პროექტის განხორციელების შედეგად, რომელსაც ჯგუფი დღესაც აქტიურად აგრძელებს, IPTV-ს ბაზარზე მაგთიკომის აბონენტების რაოდენობის საბაზრო წილი ზრდას განაგრძობს და 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით საბაზრო წილები შემდეგნაირად გამოიყურება:

ბაზრის წილები ოპერატორების მიხედვით IPTV აბონენტები	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
მაგთიკომი	52.7%	56.6%	56.7%
სილქნეტი	40.5%	38.0%	38.1%
სხვა	6.7%	5.4%	5.2%

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.comcom.ge.

აღნიშნული შედეგები მიღწეულ იქნა როგორც არსებული აბონენტების გადანაწილებით ბაზარზე არსებულ კომპანიებს შორის, ასევე მაგთიკომის მიერ მანამდე აუთვისებელ რეგიონებში შესვლით და შესაბამისად, ISP და IPTV ბაზრის საერთო მოცულობის ზრდით.

* მონაცემები აღებულია საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალიდან www.analytics.comcom.ge.

3. საკანონმდებლო და სხვა რეგულაციები

მაგთიკომს, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიაში გავლილი აქვს ავტორიზაცია ისეთ ძირითად მომსახურებებზე, როგორიცაა:

- ✓ მობილური საკომუნიკაციო მომსახურება,
- ✓ ფიქსირებული საკომუნიკაციო მომსახურება,
- ✓ საერთაშორისო სატელეფონო კავშირით მომსახურება,
- ✓ მობილური ინტერნეტ მომსახურება,
- ✓ ინტერნეტ მომსახურება,
- ✓ მაუწყებლობის ტრანზიტივით მომსახურება,
- ✓ გამომცემებით აუდიოვიზუალური მომსახურება,
- ✓ საკანალიზაციო არხების ფუნქციური რესურსებითა და სიმძლავრეებით უზრუნველყოფა და
- ✓ ჰოსტინგით მომსახურება.

მაგთიკომს დაარსების დღიდან რადიოსიხშირული სპექტრით სარგებლობის ლიცენზიებში გადახდილი აქვს 324.9 მილიონი ლარი. 2020 წელს მოქმედი ლიცენზიები იხილეთ ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

ლიცენზიის ნომერი	რადიოსიხშირული ზოლი	ლიცენზიის გაცემის/მოქმედების ვადის გაგრძელების თარიღი	ლიცენზიის მოქმედების ვადა
F15	901.8-915 946.8-960	01.02.2015	01.02.2030
F12	1935-1950 2125-2140	01.02.2015	01.02.2030
F16	1740.1-1770 1835.1-1865	01.02.2015	01.02.2030
F10	453-457.5 463-467.5	17.06.2019	17.06.2029
F99	842-847 801-806	02.06.2016	02.06.2031

საქართველოს სატელეკომუნიკაციო დარგში მაგთიკომი არის ყველაზე წარმატებული კომპანია, როგორც ბაზრის წილის (აბონენტების რაოდენობა), დაფარვის არეალის, მრავალფეროვანი და მაღალტექნოლოგიური სერვისების მიწოდების, ასევე ამ მომსახურებების საიმედოობის და ხარისხის თვალსაზრისით. აღნიშნულიდან გამომდინარე, “მაგთიკომი” საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის შესაბამისი გადაწყვეტილებების საფუძველზე, მომსახურების ბაზრის სხვადასხვა სეგმენტზე, ცნობილია, როგორც მნიშვნელოვანი საბაზრო ძალაუფლების მქონე პირად და დაკისრებული აქვს სპეციფიკური ვალდებულებები შემდეგ სეგმენტებზე:

1. მოძრავი საკომუნიკაციო ქსელის ოპერატორის ძირითადი ქსელის საკომუტაციო ტერმინალურ ელემენტებთან დაშვებისა და ურთიერთჩართვის (სატელეფონო ზარების წამოწყების/დასრულების) საბითუმო ბაზრის სეგმენტზე - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება.

21.05.2010 N240/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2010-240-9.page>;
 18.11.2011 N657/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2011-657-9.page>;
 13.12.2013 N744/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2013-744-19.page>;
 09.10.2014 N572/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2014-572-19.page>;
 19.10.2017 N684/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2017-684-19.page>.

2. მობილური ქსელით საცალო ხმოვანი მომსახურებების ბაზრის შესაბამის სეგმენტზე - დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება.

30.04.2019 N267/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2019-267-9.page>

3. ფიქსირებული უსადენო საკომუნიკაციო ქსელის ოპერატორის ძირითადი ქსელის საკომუტაციო ტერმინალურ ელემენტებთან დაშვებისა და ურთიერთჩართვის (სატელეფონო ზარების წამოწყება/დასრულება) საბითუმო ბაზრის სეგმენტზე - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება,

დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება.

17.09.2010 N428/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2010-428-9.page>.

4. ფიქსირებული ინტერნეტის მომსახურების საცალო ბაზრის სეგმენტზე - დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება.

30.04.2019 N266/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2019-266-9.page>.

5. საკანალიზაციო არხებთან დაშვების საბითუმო სეგმენტზე - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება

06.11.2014 N620/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2014-620-9.page>;

28.07.2016 N525/22 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2016-525-22.page>;

26.10.2017 N695/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2017-695-19.page>;

22.02.2018 N121/19 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2018-121-19.page>;

06.12.2018 N672/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2018-672-9.page>.

6. მობილური ქსელით ინტერნეტ საცალო მომსახურებების მიწოდების ბაზრის შესაბამის სეგმენტზე - დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება.

30.04.2019 N268/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2019-268-9.page>.

7. გამოყოფილი არხებით საბითუმო მომსახურების ბაზრის შესაბამისი სეგმენტებზე - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება.

06.12.2018 N671/9 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2018-671-9.page>.

8. მობილური ვირტუალური ქსელის ოპერატორის (MVNO) ქსელთან დაშვების უზრუნველყოფის ვალდებულება - ინფორმაციის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის ვალდებულება, ქსელის შესაბამის ელემენტებთან დაშვების ვალდებულება, დანახარჯებისა და შემოსავლების განცალკევებულად აღრიცხვის ვალდებულება, სატარიფო რეგულირებისა და ხარჯთაღრიცხვის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება.

31.12.2019 Nგ-20-9/156 - <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2019--20-9-156.page>

18.06.2020 Nგ-20-19/518 - <https://comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2020--20-19-518.page>

24.09.2020 Nგ-20-19/775 - <https://comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2020--20-19-775.page>

9. მობილური ქსელით არასტანდარტული სახის (ე.წ. Bulk) მოკლე ტექსტური შეტყობინებების მომსახურების საბითუმო ბაზრის შესაბამის სეგმენტზე - დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება.

რაც შეეხება გადასახადებს, საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად, ჯგუფში შემავალი ორივე კომპანია წარმოადგენს საქართველოს რეზიდენტ კომპანიას და საგადასახადო პოლიტიკა და სტრუქტურაც განისაზღვრება მოქმედი საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად. ჯგუფის წევრი კომპანიების საქმიანობებისთვის ძირითადად რელევანტურია შემდეგი გადასახადები:

1) დღგ (დამატებული ღირებულების გადასახადი) - კომპანიები ახორციელებენ 18%-ით დასაბეგრ ოპერაციებს, ჩათვლის უფლებით განთავისუფლებულ ოპერაციებს, ჩათვლის უფლების გარეშე განთავისუფლებულ ოპერაციებსა და ოპერაციებს, რომლებიც არ განიხილება დღგ-ით დასაბეგრად.

2) აქციზი:

- აქციზი - წუთი 0,15 ლ - საქართველოში მობილურ ქსელში საერთაშორისო ზარის დასრულების მომსახურებისთვის;
- აქციზი - წუთი 0,08 ლ - საქართველოში ფიქსირებულ ქსელში საერთაშორისო ზარის დასრულების მომსახურებისთვის;

3) მოგების გადასახადი - ძირითადი დაბეგვრის ობიექტი არის განაწილებული მოგება, ასევე კოდექსით გათვალისწინებული სხვა დაბეგვრის ობიექტები (მოგების გადასახადის ეგრეთ წოდებული „ესტონური მოდელი“ (მოქმედია 2017 წლის 1 იანვრიდან). მოგების გადასახადის განაკვეთია 15%;

4) საშემოსავლო გადასახადი - დაქირავებულ პირთათვის ხელფასის სახით ანაზღაურების გაცემისას, ასევე ცალკეულ შემთხვევებში ფიზიკური პირების მომსახურების ანაზღაურებისას კომპანიები აკავებენ საშემოსავლო გადასახადს 20% ოდენობით;

5) არარეზიდენტის შემოსავალი შესაძლებელია დაექვემდებაროს დაბეგვრას გადახდის წყაროსთან 15%-იანი, 10%-იანი და 5%-იანი განაკვეთით, ამასთან გაითვალისწინება ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ საერთაშორისო შეთანხმებებით განსაზღვრული საგადასახადო შეღავათები და მათი გამოყენების წესი.

6) ქონების გადასახადი - კომპანიების ბალანსზე ძირითად საშუალებად ან/და საინვესტიციო ქონებად აღრიცხულ აქტივებზე, დაუმონტაჟებელ მოწყობილობებზე, დაუმთავრებელ მშენებლობაზე, აგრეთვე მათ მიერ ლიზინგით გაცემულ ქონებაზე კომპანიები იხდიან ქონების გადასახადს საშუალო წლიური საბალანსო ნარჩენი ღირებულებიდან არა უმეტეს 1% ოდენობით;

7) მიწაზე ქონების გადასახადი - კომპანიების საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე, მიწაზე ქონების გადასახადი გაიანგარიშება მიწის ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით ერთ კვადრატულ მეტრზე 0.24-ის ნამრავლი შესაბამის ტერიტორიულ კოეფიციენტზე.

8) რეგულირების საფასური - მაგთიკომის საქმიანობა ექვემდებარება რეგულირებას და ვალდებულია გადაიხადოს რეგულირების საფასური:

- ტელეკომუნიკაციისათვის - რეგულირებას დაქვემდებარებული მომსახურების ან საქონლის ღირებულების (დღგ-ის გარეშე) 0.75%;

- მაუწყებლის მიერ განხორციელებული და რეგულირებას დაქვემდებარებული მომსახურების ან საქონლის მიწოდების მთლიანი ღირებულების (დღგ-ის გარეშე) 0.5%.

9) საპენსიო გადასახადი - დაქირავებულ პირთათვის ხელფასის სახით ანაზღაურების გაცემისას, ასევე ცალკეულ შემთხვევებში ფიზიკური პირების მომსახურების ანაზღაურებისას ჯგუფი აკავებს საპენსიო გადასახადს 2%-ს და დამატებით 2%-ს ჯგუფი იხდის საპენსიო სქემის მონაწილეთა სასარგებლოდ, საპენსიო სააგენტოს ანგარიშზე.

აღსანიშნავია, რომ სსიპ „112“-ის ყოველთვიური საფასურის სრულ ადმინისტრირებას (მობილური და ფიქსირებული სატელეფონო მომსახურების აბონენტებისაგან 112 საფასურის დარიცხვას და ამოღებას) ჯგუფი ახორციელებს უსასყიდლოდ და საკუთარი ხარჯით.

4. ჯგუფში შემავალი კომპანიების სტრატეგია და მიზნები

მაგთიკომის, როგორც ბაზრის ლიდერის მიზანია, საზოგადოების ყოველი წევრისთვის უმაღლესი ხარისხის და თანამედროვე ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული კომპლექსური საკომუნიკაციო სერვისების უზრუნველყოფა და ქვეყნის მდგრადი განვითარების მხარდაჭერა.

თანამედროვე ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული კავშირგაბმულობა გულისხმობს აბონენტებისათვის ტექნოლოგიური ინოვაციების გამოყენებით, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მაღალი ხარისხის მომსახურებების შეთავაზებას. მაგთიკომმა, როგორც ლიდერმა ოპერატორმა საქართველოს სატელეკომუნიკაციო ბაზარზე, თავისი მომხმარებლებისათვის პირველმა გახადა ხელმისაწვდომი 4.5G ტექნოლოგია და ასევე პირველმა შესთავაზა მათ მაღალი გარჩევადობის ხმოვანი საუბრის სერვისი (VoLTE). ასევე მაგთიკომის დამსახურებაა, რომ აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში საქართველო არის ერთ-ერთი პირველი, რომელშიც დაინერგა 3G ტექნოლოგია.

ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების განვითარება მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ტექნოლოგიურ პროგრესსა და საზოგადოების განვითარებაზე.

საიმედო, მაღალსიჩქარიანი ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის უზრუნველყოფა დააჩქარებს ინოვაციების დანერგვას, ეკონომიკურ ზრდასა და გაუმჯობესებას ყოველდღიურ ცხოვრებაში როგორც მოქალაქეებისთვის, ასევე ბიზნესებისთვის. ციფრული ტექნოლოგიების კიდევ უფრო ფართოდ გავრცელება და ეფექტური გამოყენება უზრუნველყოფს მოქალაქეების ცხოვრების უკეთეს ხარისხს, მათ შორის ახალ მედია შესაძლებლობებთან და მარტივი დაშვებით ელექტრონულ სერვისებთან წვდომას.

ისტორიულად, როგორც მობილური კავშირის ინდუსტრიის ლიდერი, მაგთიკომი მუდმივად მუშაობს, როგორც უსადენო კავშირგაბმულობის ქსელის მაღალი ხარისხის შენარჩუნებასა და განვითარებაზე, ასევე აბონენტების საჭიროებების გათვალისწინებით ინოვაციური სერვისების დანერგვაზე.

ჯგუფი დიდი მოცულობის ინვესტიციებს ახორციელებს არსებული ფართოზოლოვანი (ოპტიკური) კავშირგაბმულობის ქსელის მოდერნიზაციისათვის, აგრძელებს მაგისტრალური ოპტიკური ქსელისა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მშენებლობას. მაღალი ხარისხის უზრუნველსაყოფად, ოპტიკური ქსელის განვითარება აუცილებელია ისეთ დასახლებულ პუნქტებშიც, სადაც დღეის მდგომარეობით მოსახლეობის კონცენტრაცია დაბალია და არ ხდება მაღალი სიჩქარის ინტერნეტისა და IPTV-ს მომსახურების მიწოდება.

ინტერნეტბაზარზე მაგთიკომის შესვლის მომენტისთვის, საქართველოში ქსელი სულ რამდენიმე ქალაქში და ისიც მხოლოდ უბან-უბან იყო წარმოდგენილი. მაგთიკომის ინტერნეტმომსახურებით დღეისთვის უკვე 500-ზე მეტ ქალაქსა და სოფელში სარგებლობენ. ჯგუფმა პარალელურად უზრუნველყო ქსელის მრავალჯერადი დაცვა და იგი უახლესი ტექნოლოგიებითა და აპარატურით აღჭურვა, რამაც მისი მდგრადობა, ტევადობა და გამტარუნარიანობა გაზარდა. მაგთიკომის ქსელი მთლიანად ოპტიკურ ტექნოლოგიაზეა დაფუძნებული, რაც ნებისმიერ სხვა ტექნოლოგიასთან შედარებით ინტერნეტთან წვდომის ყველაზე მაღალ სიჩქარეს უზრუნველყოფს.

მაგთიკომისთვის სტრატეგიულად უმნიშვნელოვანესია, თავის აბონენტებისათვის, უმაღლესი ხარისხის და მრავალფეროვანი მომსახურების მიწოდება. ამ მხრივ ჯგუფი ავითარებს IPTV ქსელს ისეთ ტერიტორიებზეც კი, სადაც მას ბევრი უფრო მაღალფასიანი სატელიტური ტელევიზიის მომხმარებელი ჰყავს. ასეთ ნაბიჯებს მოჰყვება აბონენტების გადმორთვა მაღალფასიანი სატელიტური ტელევიზიიდან, უფრო დაბალი ფასის მქონე IPTV-ზე, თუმცა ჯგუფი თავისი სტრატეგიისა და აბონენტების ერთგული რჩება.

ჯგუფი 2021 წელსაც გააგრძელებს მომხმარებლებზე ორიენტირებული ახალი პროდუქტებისა და მომსახურებების განვითარებას.

დელტაკომის სტრატეგიული მიზანია, რეგიონში კავშირგაბმულობის არხებისა და ინტერნეტის საბითუმო რეალიზაციის უზრუნველსაყოფად, ეფექტური და დივერსიფიცირებული ქსელის მოწყობა.

აღნიშნული მიზნის განხორციელების პროცესში, დელტაკომში ასევე უზრუნველყოფს კომპიუტერულ ტექნიკასა და უსაფრთხოების სისტემებზე კლიენტების მზარდი მოთხოვნის დაკმაყოფილებას, რასაც კომპანია წამყვან საერთაშორისო მომწოდებლებთან მჭიდრო პარტნიორული თანამშრომლობით ახორციელებს.

5. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 000 ლ	სრული წელი			
	2020	2019	ცვლილება	
			ლ	%
შემოსავალი	462,183	471,292	(9,109)	-2%
შემოსავალი სატელეფონო მომსახურებიდან	221,154	231,046	(9,892)	-4%
ფიქსირებული ფართოზოლოვანი მომსახურება (ISP/IPTV)	190,603	174,289	16,315	9%
შემოსავალი ურთიერთობების მომსახურებიდან	20,386	23,813	(3,428)	-14%
შემოსავალი სატელეკომუნიკაციო ტელევიზიიდან	10,286	12,652	(2,367)	-19%
შემოსავალი როუმინგის მომსახურებიდან	2,343	11,161	(8,818)	-79%
შემოსავალი არხების იჯაროდან	5,201	5,983	(782)	-13%
შემოსავალი ერთჯერადი მომსახურებიდან	1,740	3,469	(1,729)	-50%
შემოსავალი უკაბელო ინტერნეტის მიწოდებიდან	646	712	(66)	-9%
შემოსავალი ტელეფონების გაყიდვიდან	6	63	(57)	-90%
შემოსავალი კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაციიდან	179	1,053	(874)	-83%
სხვა შემოსავლები	9,638	7,050	2,588	37%
გაწეული მომსახურების თვითღირებულება*	(130,931)	(134,436)	3,505	-3%
ურთიერთობების ხარჯები	(18,891)	(21,375)	2,484	-12%
ხელფასის ხარჯი	(48,971)	(46,956)	(2,016)	4%
ინტერნეტ ტრაფიკის ხარჯები	(22,334)	(22,966)	632	-3%
სატელეკომუნიკაციო ტელევიზიის ხარჯი	(1,814)	(2,323)	509	-22%
ინტერნეტ ტელევიზიის (IPTV) ხარჯები	(12,779)	(11,992)	(787)	7%
საბაზო სადგურებზე ტექნიკური მომსახურების ხარჯი	(8,935)	(10,685)	1,751	-16%
საბაზო სადგურის განთავსების საიჯარო ხარჯი	(334)	(45)	(290)	648%
რეალიზებული კომპიუტერული ტექნიკის, SIM და Scratch ბარათების თვითღირებულება	(908)	(1,856)	948	-51%
ტექნიკური მხარდაჭერა	(7,961)	(7,311)	(650)	9%
რეგულირების საფასური	(3,212)	(3,263)	51	-2%
როუმინგის ხარჯი	(1,946)	(3,359)	1,413	-42%
სხვა გაყიდვების თვითღირებულება	(2,496)	(2,045)	(451)	22%
პორტაბელურობის ხარჯი	(348)	(260)	(88)	34%
საოპერაციო მოგება	331,251	336,855	(5,604)	-2%
ცვეთა და ამორტიზაცია**	(116,065)	(108,408)	(7,656)	7%
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება	(1,127)	(604)	(523)	87%
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	(647)	(3,264)	2,618	-80%
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	(696)	5,501	(6,197)	-113%
გაყიდვებთან დაკავშირებული, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(33,711)	(30,930)	(2,781)	9%
სხვა შემოსავლები/(ხარჯები)	1,601	(3,501)	5,102	-146%
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები	180,607	195,649	(15,042)	-8%
ფინანსური შემოსავალი	39,698	25,322	14,376	57%
ფინანსური ხარჯი	(34,458)	(49,668)	15,210	-31%
წმინდა ფინანსური ხარჯი	5,240	(24,346)	29,586	-122%
მოგება დაზღვევამდე	185,847	171,303	14,544	8%
მოგების გადასახადის სარგებელი	-	-	-	0%
წმინდა მოგება	185,847	171,303	14,544	8%

* გაყიდვების თვითღირებულება არ მოიცავს ცვეთისა და ამორტიზაციის, კომერციულ და ადმინისტრაციულ ხარჯებს;

** ყველა აქტივის ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი.

ჯგუფი შემოსავალს ძირითადად იღებს შემდეგი სატელეკომუნიკაციო მომსახურებების გაწევით:

- ხმოვანი ზარი;
- მობილური ინტერნეტი;
- მოკლე ტექსტური შეტყობინება;
- როუმინგი;
- ურთიერთობების მომსახურება;
- ქსელში ჩართვის ღირებულება;
- არხების იჯარა;

- სატელიტური ტელევიზია;
- ფიქსირებული ინტერნეტი (ISP);
- ინტერნეტ ტელევიზია (IPTV);
- კომპიუტერული ტექნიკის რეალიზაცია;
- ოპტიკურ-ბოჭკოვან მაგისტრალში გაუნათებელი ღერების ხელშეუვალი სარგებლობის უფლებით (IRU) გადაცემა და ტექნიკური მხარდაჭერა;
- და სხვა.

COVID 19 პანდემიიდან გამომდინარე, 2020 წელი გამოწვევებით იყო სავსე. სატელეკომუნიკაციო სექტორზე პანდემიამ ძირითადად შემდეგი გავლენა მოახდინა:

- ტურიზმის დონის მკვეთრმა შემცირებამ გამოიწვია როუმინგიდან შემოსავლების მნიშვნელოვანი კლება;
- ბიზნესების დროებითმა დახურვამ პირდაპირი გავლენა მოახდინა კორპორატიული სეგმენტიდან მიღებულ შემოსავლებზე;
- სწავლების, სხვადასხვა სამსახურების ონლაინ რეჟიმზე გადასვლამ, მნიშვნელოვნად გაზარდა ქსელზე დატვირთვა;
- წლის განმავლობაში დაახლოებით 12%-ით მოხდა ლარის ამერიკულ დოლართან გაუფასურება (2020 წლის საშუალო გაცვლითი კურსის ცვლილება 2019 წლის საშუალო გაცვლითი კურსთან მიმართებაში), რაც უარყოფითად აისახება კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე (საოპერაციო და კაპიტალური დანახარჯების მნიშვნელოვანი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში).

ამ და სხვა მიზეზების გათვალისწინებით, მაგთიკომის ჯგუფის 2020 წლის კონსოლიდირებული შემოსავლები 2019 წელთან შედარებით 2%-ით შემცირდა. შემცირდა შემოსავლები ყველა ბიზნეს მიმართულებიდან, გარდა ISP/IPTV-სა და სხვა მომსახურებებიდან.

2020 წელს კომუნიკაციების კომისიამ მობილური ქსელით არასტანდარტული სახის (ე.წ. Bulk) მოკლე ტექსტური შეტყობინებების მომსახურების საბითუმო ბაზრის შესაბამის სეგმენტზე საქმიანობის განმახორციელებელ მნიშვნელოვანი საბაზრო ძალაუფლების მქონე ავტორიზებულ პირებად განსაზღვრა შპს „მაგთიკომი“; სს „სილქნეტი“ და შპს „ვიონი საქართველო“ და დააკისრა დისკრიმინაციის აკრძალვის ვალდებულება “მსურველი ავტორიზებული პირი უფლებამოსილია მოითხოვოს ქსელის შესაბამის ელემენტებთან არადისკრიმინაციული დაშვება იმგვარი პირობებით, რომლებიც არანაკლებ ხელსაყრელია, ვიდრე არსებითად მსგავსი ურთიერთობების შემთხვევებში, დაშვების მიმწოდებელი ოპერატორის სტრუქტურული ქვედანაყოფისათვის, აფილირებული და სხვა ავტორიზებული პირებისათვის”.

აღნიშნული გადაწყვეტილების შესაბამისად საქართველოში ავტორიზებული პირებისთვის მაგთიკომმა დააწესა არასტანდარტული სახის მოკლე ტექსტური შეტყობინების (SMS-ის) დასრულების ტარიფი:

- მაგთიკომის ქსელში ლოკალური არასტანდარტული სახის 1 (ერთი) ცალი მოკლე ტექსტური შეტყობინების (SMS-ის) დასრულების ტარიფი შეადგენს 0.001271 ლარს, დღგ-ს გარეშე;
- მაგთიკომის ქსელში საერთაშორისო არასტანდარტული სახის 1 (ერთი) ცალი მოკლე ტექსტური შეტყობინების (SMS-ის) დასრულების ტარიფი შეადგენს 0.064 აშშ დოლარს (ექვივალენტი ლარში გადახდის დღეს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსის მიხედვით) დღგ-ს გარეშე;

- ტრანზიტულად გატარებისადვის დადგენილი ტარიფი შეადგენს 0.0005 ლარს, დღგ-ს გარეშე;

სატელეფონო მომსახურებებში მოიაზრება როგორც მობილური, ასევე ფიქსირებული უსადენო სატელეფონო მომსახურებები. ფიქსირებული ტელეფონიის მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლები წლიდან წლამდე მცირდება, რაც უმთავრესად მობილური კომუნიკაციებით ფიქსირებული ტელეფონიის ჩანაცვლების შედეგია.

სატელიტური ტელევიზიიდან მიღებული შემოსავლების (19%-იანი) კლება განპირობებულია მომხმარებლების რაოდენობის შემცირებით, რაც ერთის მხრივ სატელიტური ტელევიზიის ინტერნეტ ტელევიზიით (IPTV), ხოლო მეორეს მხრივ ქვეყნის მასშტაბით ანალოგურ მიწისზედა მაუწყებლობის ციფრული მიწისზედა ტელემაუწყებლობით ჩანაცვლების შედეგია.

ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ მაგთიკომის 2020 წლის აუდიტირებულ ანგარიშგებაში.

საბალანსო უწყისი	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები	1,111,736	941,604
ძირითადი საშუალებები	494,361	549,661
არამატერიალური აქტივები და გუდვილი	250,878	265,491
აქტივის გამოყენების უფლება	34,418	39,930
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	10,129	11,110
მიმდინარე აქტივები	321,950	75,412
კაპიტალი და ვალდებულებები	1,111,736	941,604
კაპიტალი	920,909	745,201
გრძელვადიანი ვალდებულებები	52,971	70,063
მიმდინარე ვალდებულებები	137,857	126,340

ფულადი სახსრების მოძრაობა	2020 წელი	2019 წელი
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან	297,615	268,163
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(25,850)	(114,807)
(ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები)/წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობებიდან	(27,963)	(154,561)
წმინდა მატება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	243,802	(1,205)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	34,011	35,455
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	17,867	(240)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	295,680	34,011

უნდა აღინიშნოს, რომ კავშირგაბმულობის სფეროში ტექნოლოგიების მუდმივი განვითარება მნიშვნელოვანი ინვესტიციების განხორციელებას მოითხოვს. მაგთიკომის ჯგუფმა ამ მიზნით 2019 და 2020 წლებში €120 და €45 მილიონიანი ინვესტიციები განახორციელა.

უკუგება აქტივებზე (ROA) '000s	2020	2019
წმინდა მოგება	185,847	171,303
მთლიანი აქტივები	1,111,736	941,604
ROA	16.7%	18.2%

6. ჯგუფში შემავალი კომპანიების ძირითადი რისკები

ტელეკომუნიკაციის ბაზრის და სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჯგუფში შემავალი კომპანიებისათვის რელევანტურია შემდეგი სახის რისკები:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- სავალუტო რისკი.

ზემოთ ჩამოთვლილი რისკების მართვა ჯგუფს შეუძლია სხვადასხვა ინსტრუმენტების საშუალებით.

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ ჯგუფის კონტრაგენტებმა ვერ შეძლონ დავალიანების დაფარვა და იგი შეიძლება წარმოიშვას კონტრაგენტების მხრიდან არსებული სავაჭრო მოთხოვნებიდან, ძირითადად აბონენტებისაგან, ურთიერთჩართვის და როუმინგის ოპერატორებისაგან და სხვა საბითუმო მომსახურების მომხმარებლებისაგან.

კლიენტთა საკრედიტო რისკის მონიტორინგის პროცესში, კლიენტები ჯგუფდებიან მათი საკრედიტო მახასიათებლების შესაბამისად, კერძოდ საკრედიტო რისკის მინიმიზაციის მიზნით, ფიზიკური პირებისგან ხდება ავანსების მოთხოვნა, ანუ სერვისის საფასურის წინასწარ მიღება. სხვა სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, გათვალისწინებულია კონტრაგენტების გეოგრაფიული ადგილმდებარეობა, ინდუსტრია, ვადიანობის პროფილი და წარსული ფინანსური გამოცდილება.

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც ჯგუფს ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება.

ლიკვიდურობის რისკი იმართება მკაცრი მენეჯმენტის გამოყენებით, რაც გამოიხატება ფულადი სახსრების მოძრაობის ყოველდღიურ რეჟიმში მონიტორინგით, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მოსალოდნელი ფინანსური ვალდებულებების დროული დაფარვა. წარსული გამოცდილება გვაჩვენებს, რომ მაგთიკომის შემთხვევაში მოცემული რისკის ალბათობა არის მინიმალური და მისი შესაძლო ფინანსური გავლენა უმნიშვნელოა.

სავალუტო რისკი - გამომდინარე იქიდან, რომ სატელეკომუნიკაციო ქსელის მშენებლობისა და მოდერნიზაციისთვის საჭირო მოწყობილობების წარმოება საქართველოში არ ხდება, ტელეკომუნიკაციის ოპერატორებს უწევთ აპარატურის, პროგრამული უზრუნველყოფის და შესაბამისი ტექნიკური მხარდაჭერის იმპორტი. შედეგად, ჯგუფს ვალდებულებები წარმოეშობა უცხოურ ვალუტაში (ძირითადად ევროსა და ამერიკულ დოლარში) და დგება სავალუტო რისკის წინაშე. რისკის დაზღვევის მიზნით, მენეჯმენტი ბიუჯეტირების პროცესში, მაქსიმალურად ითვალისწინებს ეროვნული ვალუტის გაცვლითი კურსის განვითარების პესიმისტურ სცენარს და პერიოდულად ახდენს თავისუფალი ფულადი სახსრების კონვერტირებას უცხოურ ვალუტაში.

აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია კომპანიის 2020 წლის აუდიტირებულ ანგარიშგებაში.

7. კომპანიის აბონენტთა მომსახურებისა და რეალიზაციის პუნქტები

როგორც დასაწყისში აღვნიშნეთ, მაგთიკომის ჯგუფს ბაზარზე ყველაზე ფართო აბონენტთა მომსახურების ქსელი აქვს:

- 50 ოფისი;
- 85 საზოგადოებრივი ცენტრი.

მაგთიკომის აბონენტთა მომსახურებისა და რეალიზაციის ყველა პუნქტი არის თანამედროვე ინფრასტრუქტურითა და უახლესი ტექნიკით აღჭურვილი, სადაც დასაქმებულები არიან საგანგებოდ შერჩეული და გადამზადებული კადრები. ისინი ახდენენ როგორც არსებული, ასევე პოტენციური აბონენტების კვალიფიციურ მომსახურებას. აღნიშნულ პუნქტებში შესაძლებელია კომპანიის ყველა ბიზნესმიმართულებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი მომსახურების მიღება.

თბილისის 4 და რეგიონის 36-ვე ოფისში ხორციელდება მაგთიკომის ფართო სადილერო ქსელის მომსახურება.

დისტანციური სერვისების არსებობა და მათზე გამარტივებული წვდომა ბოლო პერიოდში განსაკუთრებით აქტუალური გახდა. ცხოვრების აჩქარებულმა რიტმმა და პანდემიამ კიდევ უფრო დიდი მოთხოვნა გააჩინა დისტანციურ სერვისებზე. ტელესაკომუნიკაციო დარგში მაგთიკომი პირველი იყო, რომელმაც მომხმარებლებს მობილური აპლიკაციის სახით დისტანციური სერვისი შესთავაზა, მას შემდეგ ჯგუფი მუდმივად ავითარებს ამ მიმართულებას და დროის გამოწვევების საპასუხოდ, ახალ ფუნქციებს და სერვისებს უმატებს მას.

მობილური აპლიკაცია MyMagti მაგთის ოფისის ფუნქციას ასრულებს, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელია ბალანსის შემოწმება, ანგარიშის შევსება, ბარათით გადახდა, სასურველი პაკეტების/სერვისების შეძენა და ავტომატურად განახლება, კოქტილის არჩევა ან შექმნა, TV არხების დამატება, ინტერნეტსიჩქარის გაზრდა, WiFi პაროლის შეცვლა. ამ ყველაფერს კი უკვე ონლაინ შეკვეთის სერვისიც დაემატა.

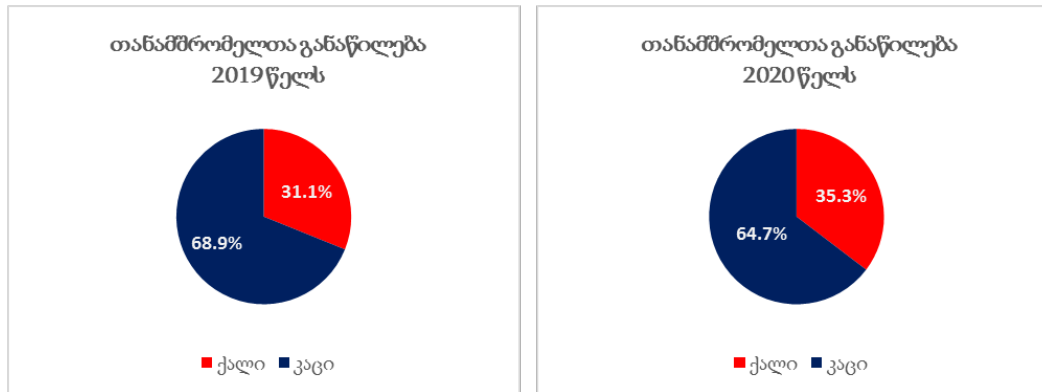
8. მაგთიკომის და დელტაკომის თანამშრომლები

მაგთიკომი საქართველოში ერთ-ერთი მსხვილი დამსაქმებელია. 2020 წლის ბოლოს მაგთიკომსა და დელტაკომში ჯამურად დასაქმებული იყო 2,108 ადამიანი.

ჯგუფში შემუშავებულია ინსტრუქციები და პროცედურები, რომლებიც ემსახურება კომპანიის საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკების აღმოფხვრას, შემცირებასა და კონტროლს, რათა თავიდან აცილებულ იქნეს საწარმოო ტრავმები, უბედური შემთხვევები და გარემოზე მავნე ზემოქმედება. აღნიშნული ინსტრუქციების და პროცედურების დაცვა ევალება კომპანიის ყველა თანამშრომელს.

2020 წელს COVID 19 პანდემიიდან გამომდინარე, თანამშრომლების ჯანმრთელობის უსაფრთხოების მიზნით, დასაქმებულთა უმეტესი ნაწილი დისტანციურ მუშაობაზე იქნა გადაყვანილი, ხოლო კომპანიის იმ თანამშრომლებისთვის, რომელთაც არ ჰყავთ საკუთარი ავტომობილები და უწევდათ ოფისში სიარული, მაგთიკომი თავად უზრუნველყოფდა ტრანსპორტირებას. ასევე, მუდმივად ხდებოდა თანამშრომლების ინფორმირება ქვეყანაში და

ჯგუფში მიმდინარე კოვიდ სიტუაციის შესახებ და ეგზავნებოდათ ინსტრუქციები უსაფრთხოების ზომებთან დაკავშირებით.

9. COVID 19-ის გავლენა

2020 წლის დასაწყისში COVID 19-ის აფეთქებამ და მისმა სწრაფმა გავრცელებამ მსოფლიოს მასშტაბით არსებითი გავლენა იქონია როგორც მსოფლიო, ასევე საქართველოს ბიზნეს გარემოზე.

მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მიერ კორონავირუსის პანდემიის გამოცხადების შედეგად, საქართველოს მთავრობამ, საზოგადოებისთვის ჯანმრთელობისთვის პოტენციური საფრთხის არიდების მიზნით, გარკვეული ზომები მიიღო: ტრანსსასაზღვრო გადაადგილების შეზღუდვა, რესტორნების, კონოტეატრების, სპორტდარბაზების დროებით დახურვა, სკოლების დისტანციურ სწავლებაზე გადაყვანა, კომენდატის საათის შემოღება როგორც ქვეითად, ისე ტრანსპორტით გადაადგილებაზე და ა.შ. ყოველივე აღნიშნულმა დიდი გავლენა იქონია ქვეყნის ეკონომიკაზე, უცხოურ ვალუტებთან მიმართებაში ლარის გაცვლით კურსზე.

აღნიშნულ ვითარებაში სატელეკომუნიკაციო სექტორს მნიშვნელოვანი როლი დაეკისრა. სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი გახდა სექტორის სერვისების უწყვეტ რეჟიმში მიწოდება. მნიშვნელოვნად გაიზარდა ქსელზე დატვირთვა.

მაგთიკომი, როგორც მაღალი პასუხისმგებლობის მქონე კომპანია, აქტიურად არის ჩართული საქართველოში კორონავირუსით წარმოქმნილი სირთულეების და გამოწვევების დაძლევაში. ამ მიზნით ჯგუფმა:

- 3 მილიონი ლარი გადარიცხა StopCov ფონდში;
- უზრუნველყო უფასო კავშირი ჯანდაცვის სამინისტროს, დაავადებათა კონტროლისა და წითელი ჯვრის ცხელ ხაზებთან;
- უფასო SMS შეტყობინებების გავრცელებით ხელი შეუწყო საქართველოს მთავრობის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის და ვირუსის პრევენციის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების შესახებ მოსახლეობის ინფორმირებას;
- COVID 19 პანდემიის გამო ქვეყანაში შექმნილი დამატებითი ქოლცენტრების დახმარება კომპიუტერული ტექნიკით;
- საჯარო და კერძო სკოლის ყველა მოსწავლეს და მასწავლებელს შეღავათიან ფასებში შესთავაზა მობილური ინტერნეტპაკეტები.

10. დოკუმენტში გამოყენებულ ტერმინთა განმარტებები

- **ISP (Internet service provider)** - კომპანია, რომელიც მომხმარებლებს უზრუნველყოფს ინტერნეტკავშირითა და მასთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურებით;
- **IPTV (Internet protocol television)** - სისტემა, რომელშიც ციფრული სატელევიზიო სიგნალის გადაცემა ხდება ინტერნეტპროტოკოლის მეშვეობით და ქსელური ინფრასტრუქტურის გამოყენებით;
- **LTE (Long term evolution)** - მეოთხე თაობის რადიოქსელი (4G), რომელიც უზრუნველყოფს მონაცემთა გადაცემას 100 მეგაბაიტამდე წამში სიჩქარით;
- **VoLTE (Voice over long-term evolution)** – LTE ქსელში მაღალი გარჩევადობის სატელეფონო ხმოვანი ზარი;
- **VOIP (Voice over Internet Protocol)** - ხმოვანი ზარის გადაცემა ინტერნეტ კავშირის საშუალებით;
- **CDMA (Code division multiple access)** - მობილური ქსელებისთვის შემუშავებული სტანდარტი. ცნობილია ფართოსპექტრულის სახელწოდებითაც. ყველა ტიპის ტრაფიკის გადასაცემად იყენებს ერთ ფართო სიხშირულ სპექტრს;
- **ARPU (Average revenue per user)** - ოპერატორის მიერ თითოეული აბონენტისაგან მიღებული საშუალო შემოსავალი;
- **ROA (Return on assets)** - უკუგება აქტივებზე;